

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG14782	ImageGroup:	I1KG23978
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	སྐད་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ། skad gsum yongs su rdzogs pa'i tshig mdzod chen mo/
Author:	རག་ཏུ་བེར་ raghu vira
Descriptor:	some type set print and most of them are hand written notes
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	[new delhi]
Publisher:	[dr. lokesh chandra]
Date:	[n.d.]
Volume:	116
Total Volumes:	139
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 6/2016

VOL. 116

SLANDER
TO
SOFTENED

slander vb परिवद् परिवदति

(also A)

MBh, Kav.

slander n दुर्वीदः ŚāringP — दुष्प्रवादः Kathās

— दुरप्रवादः Subh — प्रवादः Kāv — अनुवादः L₁ करप्रवाद

Panc, ŚāringP — पिशुनता Bhartr, पिशुनवचनम्,

पिशुनवाक्यम् W, पिशुनवादः Hit.

slanderer n परिवादकरः Mālav — पृष्ठमांसाद ,

पृष्ठमांसादन mfn L — पादचतुरः , पादचत्वरः L .

one who stays at home and slanders his neighbours

गोष्ठीन्त्रः L.

slandering adj पृष्ठमांसाद , पृष्ठमांसादन A.

slanderous adj पेशुन — पेशुनिन्, ^{पेशुन्यवादिन्} ~~पेशुन्य~~ Divyāv,

पेशुन्यवादिन् Daś — निर्दट, निर्दड

slanting adj निर्दट प्रत्य r(आ) GrŚrS, MBh, etc.

to slap each other with the palms of the hands

.अन्योन्यस्य तलं √ दा , अन्योन्यस्य तलान् √ दा, परस्परं

तलं √ दा, परस्परं तलान् √ दा to s. the arms प्रस्फुट

caus प्रस्फोटयति MBh to s. with the palms of the hands

दा cl 3 ददाति (दत्ते) (with तलम् & तलान्)

MBh 3.9, Hariv 15741.

slap n श्वटाका Divyāv 26 — स्फारः Kathās

'slap in the face of another' (N. of a Controversial

wk.) परमुखचपेटिका a s. on the face मुखचपेटिका a s.

with the open hand चपेटः Divyāv 13.125, Kathās 66,

139, Gīt 1.43, Sch, ~~xxxxwiththexxxx~~ चपेट Pāṇ

1.1.1, Vārtt 13, Pat, चपेटी Bālar 9.20, चपेटिका L

चपेटाघातः L, चपेटापातनम् in comp , चर्वन

m L a s. with the palm लघातः Hariv 16027,

ललप्रहारः R 6.76.37 ff, Pancat 4.

slapping n स्फालनम् Kull.

slapping the arms आस्फोटनम् s. the hands toge-

ther or against one's arm लालः (Siddh napuns 25,

Sch) MBh 13.1397, R, etc.

slaughter vb विनिहन् विनिहन्ति MBh,

Kav, etc — विशस् विशसति विशस्ते विशास्ते RV,

etc , शम् cl 1 (Dhatup 17.76) शसति (Ved also शस्ति

शास्ति) — उपात्तभ् उपात्तभते --- (a sacrifici-

al victim) प्रोक्ष् प्रोक्षति MBh, R.

slaughter n I घातनम् MBh 2.1558, Kathās,

20.214, Devīm , प्रतिघातनम् L — हत्वम् (ifc) हत्वा

Mn, MBh, etc — निहननम् L — हनः — हन्तः RV

— प्रतिघातनम् L — मारणम् MaitrS, Mn, Hariv, etc

— मारी Prasannar — अभिमरः L — व्यापादनम् MārKP, ~~अभि~~

वधः

Suśr, Pañcat — ~~वैशसनम्~~ RV, etc — वैशसनम् (ifc f अ)

MBh, Hariv, Kāv, etc — विशसनः , विशसनम् MBh, R

— प्राणतिपातः MBh, R, etc — कदनम् MBh, R, Pañcat,

etc — निषूदनम् W , निषूदः Gal — निहिंसनम् L —

विशारणम् L , विशरणम् L — विशर mñ L —

निशारणम् L — प्रशामनम् L — शामनम् W — संशक्ता ind

W — संक्ता ind W — संज्ञापनम् W — सम्प्रमापणम् Yājñ,

Sch (prob.) — स्नीहिति f RV (prob.) — स्नेहिति

f RV.

II अपासनम् L — आयोधनम् L — (erroneous for

ālampha, see Zscheuriae, Beitrage p 20 L 9) आरम्भः L

— उदरम् Naish

— उज्जासनम् L — उत्सेधम् L — उव्वासनम् ~~Naish~~ उन्मथनम्

L — उन्मन्थः L — उन्माथः L — कारः L क्रथनम्

L — क्रूरम् ~~L क्षणनम्~~ AV, AitBr 1.26, Mn 1.29,

क्षणनम्

etc — ~~निक्कारः~~ W — निक्कारः Gal, — निग्रन्थनम् L

निग्रन्थनम् L — निर्यातिनम् L — निर्वपिः L,

निर्वापणम् L — निर्वसिः L निर्वसनम् ~~Naish~~

Naish — निर्वहः Gal — निवापः Gal — निशुम्भः

Mālatim — परासनम् L — परिवर्जनम् L — प्रमयः, प्रमय

(only L) W — प्रमापणम् Mn, Yājñ, MBh, etc, प्रमापनम्

— प्रोज्जासनम् L.

escaped from slaughter

हताशिष्ठ

fond of s.

घनाघन

mfn RV 10.103.1 (Indra) MBh 8.697 (said of

an elephant)

a great s.

सुविदीर्णम्

MBh 1.5552

'a law

of or fule of s.' (a state of deadly hostility) सैनधर्मम्

MBh

loving s.

कदनाप्रिय

mfn

JhP 7.12.13

relating

to the s. of a sacrificial animal

पाशुबन्धक mf(इका)n.

पाशुबन्धिका mf(ई)n ~~xx~~ s. of cattle पशुधान

प्राणिवधः

Mricch s. of living beings पशुधान 's. of Kāvana'

(N. of a poem) देशपुरवधः Kāvya 1.34, Sch the s.

of Śuśna शुष्नाहत्यम् RV.

slaughtered adj

शस्त्

MBh 3.1638.

to be slaughtered

शस्य

Vop.

slaughterern

शमित्

m

RV, Br, MBh

हात्किः

KātyŚr, Sch.

a village slaughterer

ग्रामघातिन्

m

Buddh.

slaughter-house n सूना MBh, Kāv, etc ,

सूनातरि f L — आघातस्थानम् VarBṛS — आघातनम्

Suśr — पराघातनम् Car — आघातः Mr cch — घातस्थानम् W

— घातनस्थानम् L — वधस्थली, वधस्थानम् L —

वध्याशिला Nāg, Kathās, Pañcat.

being in a slaughterhouse सूनास्थ mfn Mn 11.155

belonging to a s. सौन (शौन) mfn W flying around a

s. (as a vulture) सूनापरिवर mfn Mālav relating

to a s.

शौन

mfn

W

(शौन)

.

slaughtering cattle

पशुध

mfn

Mn 5.38.

slaughtering n शसनम् RV, शसा RV 5.41.

18.

according to the manner of slaughtering cattle पशुमार

ind MBh (पशुमारम् , पशुमारण) a bench used in s. animal

संस्कृतत्रम् RV 6.28.4 a place for s. animals सूना

MBh, Kāv, etc.

slove n I दासः RV, AV, Mn, etc, दासजनः

Kālid, Kathās, etc — दास्यः L — दाशः L — विष्टिकृत्

m विष्टिकरः VarBrS — वन्दिन् m Bhp — चेटकः

Bhartr 1.91, Kathās 6.& 71 (ifc) Hit — चेटः Mricch,

Kathās 6.127 (ifc) Sāh, चेटः MBh 2.70.7, Sch — प्रेष्य

Mn, R, प्रेष्य mfn (with जन) AV — गोष्यः L

— गोष्यकः L — परिक्र्मिन् m ŚrS, Suśr — भुजिष्य Cand

Divyāv — भटः VP, Kāvyaḍ — किङ्करः (Pāṇ 3.2.21)

MBh, R, etc — कुजन्मन् m — शुश्रूषकः — पराश्रित mfn

Hit — प्रयोज्य mfn Sarvad — प्रेक्ष्यः MBh, Kāv, etc वक्ष्यः

HW.

II कडारः L — लाडिकः, लाडिकः L — शिकु m

L.

a company of female slaves दासीसभम् L the con-

dition of a female slave दासीत्वम् MBh 1.1088, दासीभावः

MBh the condition of a s. प्रेक्ष्यभावः Kum , दासभावः

MBh , किङ्करत्वम् Pañcat a couple of slaves

दासमिथुनम् KātyŚr, Lāṭy, Mn a domestic s. गृहदासः

W female and male slaves दासीदासम् , n sg (g

जवाश्वादि) MBh, R, दासीदासा m pl MBh 2.2510 a

female domestic slave गृहदासी BhP 10.9.1, § गृहदासेका

BhP 10.83.39 a female s. दासी AV, ŚBr, Mn, MBh,

दासेका L, दासीजनः VarBr 51.25 , दासी L

व्यवहारिका R (B व्यावहारिका) , धात्रेयिका Nilak

न्यौयनी (prob.) Sāy , पोटा L , वडबा L,

वडबा, वडबा, वडबा , पोटा L a female s. not

restrained by her master निष्कासिनी L the female s. of

a slave दासदासी Mn 9.179 a kind of ~~st~~ s. वडबाहृत

mfn Yājñ, Sch livin like a s. दासजीवन mfn Mn 10.

32 the lord of slaves विष्टिकरः MBh (Nīlak) a male

and a female slave दासदासीजनः VarBr 51.25 a male s.

मुन्दासः

Pāṇ 8.3.6, Kās 'not a s.' (a free man)

अदासः

one who pays his debt by becoming his ~~creditor~~creditor's s. अदासः

Comm on Yājñ

a s. by birth

गर्भदासः

KātyŚr, KapS, VarBrS, (गर्भदासी Ratnāv 2.

 $\frac{13}{14}$, Prākṛit)s. of a slave दासानुदासः MW , (sometimesapplied by a humble speaker to ~~himself~~ himself) दासानुदासः

MW 's. of the twice born' (a Śūdra) द्विजदासः

L

a s. while still a girl कुमारदासीgana श्रमणादिa s. who became so voluntarily to avoid starvation in a

time of scarcity अनाकालभृतः also अनाकालभृतः a s. who

serves for his daily food भक्तदासः Mn 8.475 the son

of a female s. दास्यः Pāṇ 4.1.31, Kās the s. of

a female s. दास्यः L , क्षत्त्र m (Pāṇ 3.2.135,

Vārtt 4.11) L , (a low wretch or miscreant (as an abu-

sive word often used in the plays)) दासीपुत्रः (Brahmav

Pur) दास्याः पुत्रः (Pāṇ 6.3.22) the son of a s. दासायनः

(स नडाद) the state of a s. प्रप्यभावः Kum the

whole collection of slaves दासवर्गः Mn the wife of

a slave प्रेष्यवथु f MW.

to be a slave नीच्य Nom नीच्यति Siddh to

become a s. दासाय Nom दासायति, दासायते

(g. नीहितादि) , विद्वन्-भू Comm on

Naish 6.81 to be a s. मगध्य Nom मगध्यति Siddh

to become the s. of दासीभू (gen) Naish 8.71 to

make any one a s. दासीकृ Kathās 22.184 to think

(any one) to be a s. किङ्करीय

Nom किङ्करीयति HYog.

slave girl भुजिष्या

Yājñ, MBh, Kāv, etc.

the act of slaving हदिरणम् Suśr, Vedāntas,

etc ,

slavery n दास्यम् ŚBr, Mn, etc, दासता Venis

175, Kathās 77.34, दासलम् MBh, R. - ^{११०}भोजिष्यम् Suparn

मरप्रव्यलम् Mn 12.78.

slay vb I हन् cl 2 (Djātup 24.2) हन्ति (rarely

हते and cl 1 हनति, Ved also जिघ्रन्ति, जिघ्रते,

RV, etc, हन् caus घातयति, घातयते Mn, MBh,

etc, विनिहन् विनिहन्ति MBh, Kāv, etc,

प्रहन् प्रहन्ति RV, etc, प्राणिहन् (Pāṇ 8.4.17)

प्राणिहन्ति (with acc or gen) MBh, Kāv, समाहन् समाहन्ति

जङ्घन्ति
MBh, हन् intens जङ्घ (RV) जङ्घयते (with pass

sense, MundUp), जिघ्रयते (Pāṇ 7.4.31) RV—जघ (also

written वध्य , properly only in the aor and prec ten-

ses Pāṇ 2.4.42, etc, 6.4.62, but in Ved and ep. poetry

also pres वध्यति) RV, etc, वध्य caus वध्ययति

MBh, प्रवध्य Pañcat — निषूय caus निषूययति MBh, R,

etc — (also inanimate objects) सूय caus ~~सूय~~ or cl 10

सूययति, सूययते MBh, R, etc — शूय caus

शूययति, शूययते MBh, Hariv, R — शूय

caus शूययति TS, etc, शूयाय Nom शूयायते

MaitrS, Āpast — मृद् cl 9 मृद्भाति (cl 1 मृदेति,

मृदेति MBh) MBh, Kāv, etc — मृण cl 6 (Dhātup 28.41)

मृणति RV, AV, सम्मृण सम्मृणति RV, Kāth, मृ

caus pass मृदयते AV, etc — हिंस caus or cl 10

(Dhātup 34.23) हिंसयति MBh.

II प्रमी caus प्रमापयति Nir, Mn, Yājñ, etc —

(an enemy) स्तु cl 5 स्तृणाति, स्तृणुते RV, AV,

III चष् cl 5 चक्ष्तेति Dhātup 27.26 — सुभ

सुभ cl 1 सभति, सुभति Dhātup 11.40 — स्निह

caus (or cl 10 ~~कृच्छ~~ Dhātup 32.36) स्नेहयति Naigh 2.

19 (स्नेहति) — स्फुक् cl 6 (Dhātup 28.96) स्फुळति

Naigh 2.19.

to be slain वध् pass वध्यते, वध्यति MBh,

Kāv, etc to cause to be s. हन् caus दातयति,

दातयते Mn, MBh, etc.

slay n वेमन n TBr, Sch, वेमन m L

slayer n I हन्त mf(त्री) n (with gen, acc)

RV, etc, हन्त mf(घ्नी) n (only ifc), हन्त mf(ई

n, हनन mf(ई) n Hariv—(n. of a partic. mys-

tical weapon) मारणम् (scil अस्त्र) R, मारणी

Grihyas — निषूदकः (ifc) Yājñ, MBh, निषूदनः MBh,

Ragh — वधः RV, VS, TS, ŚBr — शमयितृ m Nir,

Ragh.

II मुर m RV 8.55.2 — शनयितृ m RV.

'moon slayer' (N. of a Dānava) पण्डित m Hariv

2289 & 12939 one who slays armies बलहन् mf(दी) n

Hariv (बलवत्) the slayer of a boy कुमारघातिन m Pāṇ

3.2.51 the s. of a child कुमारघातिन m Pāṇ 3.2.51

the slayer of a Śudra शूद्रघ्न mfn Pāṇcar the s. of

a suppliant for protection द्वारणागतधातक (Vcar),

द्वारणागतधातिन् (Pañcar) , द्वारणागतहन्तृ m Mn 11.199

's. of Bala' (N. of Indra) बलहन्तृ m MBh 's. of

Bali' (N. of Vishnu) बलिहन्तृ m L 's. of Bana' (N.

Vishnu) बाणहन्तृ m L 's. of Bhaga' (N. of Śiva (trans

ferred to Vishnu) भगहन्तृ m MBh 13.7009 , भगवन्तृ

MBh 's. of Dhenuka' (Krishna) धेनुकध्वंसिन m ,

धेनुकसूदनः L 'the s. of the Asura' (N. of Śiva)

अक्षक चातिन् , अन्धकारिणु m 's. of the Asura

Kesin' (Krishna) कैशीनिषूदनः Bhag 18,1, कैशीमथनः Gīt

2, कैशीसूदनः MBh 2.1214, कैशीहन m MBh, Hariv,

कैशीहन m MBh 2.1402 's. of the Daitya Madhu' (N.

of Vishnu-Krishna) मधुहन m MBh, BhP, Pañcar 's.

of Hayagrīva' (N. of Vishnu) हयग्रीवहन m L 's. of

Kaitābha' (N. of Vishnu) कैरभाभिद् m Anand, कैरभहन

m L 's. of Madhu' (N. of Vishnu) मधुभिद् m Kēd

's. of Pura' (N. of Vishnu) पुरहन् m BhP 's. of

Vritra' वृत्रहन्तृ m MBh.

what slays शरणम् MW.

fit for slaying Vritra वाक्त्रहन्तृ mfn RV the s.

of the serpent or demon Vritra अहिहन्तृ RV 6.18.14,

n RV.

n RV.

slaying adj ~~सद्यः~~ निघ्नत् , निघ्नमान, निघ्नान MBh,

R, etc, विघ्नातिन् MBh, Hariv, विघ्ननिन् RV 6.60.5 (Sāy),

हन्तु f(त्री) (with gen, acc) RV, etc, पातुक AV

12.4.7, TBr 2.1.1.3, SBr 13.2.9.6, TāṇḍyaBr, ग्रहन्तु RV,

MBh — परवापक f(इका) MW.

'Brahman-slaying' (the murderer of Brahman) ब्रह्महन्

f(द्वौ) TS, etc s. a hundred शतहन् f(द्वौ) TS s.

an enemy रिपुघ्नातिन् L s. a thousand सहस्रह AV

s. enemies शत्रुघातिन् m R, Raghuv, ~~xx~~ शत्रुहे AV,

शत्रुहन् RV, BhP, शत्रुघ VarYogay, 49, Sch,

शत्रुघात, वृत्रह RV s. men पुरुषघ्न RV s.

Pisacas पिशाचहन् Kāth.

being slain हन्यमान ~~xxi~~ wishing to slay

विजिघांसु MBh, BhP intention to s. जिघांसा

Mn 11.207, MBh, etc, wish to s. जिघांसा Mn 11.207,

MBh, etc.

slaying n I धातः Mn 10.48, Yājñ, MBh, etc,

धातनम् MBh 2.1558, Kathās 20.214, Devīm, विहननम्

(only L), हत्यम् (ifc) हत्या Mn, MBh, etc, धनः

RV 6.26.8, हन्तु m BhP — मारणम् MaitrS, Mn, Hariv,

etc, मारि f L, मारः Rajat सूदनम् Hariv

— हिसनम् Mn, MBh, etc — शमनम् Kaus.

II प्रवासवासनम् — मन्थः Bālar — शरणम् L

— सशाप f ApSr, Sch.

the slaying of a woman स्त्रीवधः Krishnaj the s.

of enemies वृत्रहत्यम् RV, ŚBr, ŚāṅkhŚr, वृत्रहत्या BhP,

वृत्रहथः RV 3.16.1 the s. of ~~Kansa~~ Kansa कंसहननम्

N. of a poem by Maṅgh on the above subject

the s. of Parnaya पर्णयघ्नम् RV 's. of Śisupala' \

शिशुपालवधः or the s. of the demon & serpent Vritra

वृत्रहघ्नम् RV 6.18.14, n RV the s.

of Vritra वृत्रहत्यम् RV , वृत्रहत्यम् RV, ŚBr, ŚāṅkhŚr

वृत्रहत्या BhP, वृत्रहथः RV 3.16.1.

sleek (membrum virile)

श्रीति

mfn VS.

sleep vb I स्वप्

cl 2 (Dhātup 24.60) स्वपिती

(Ved and ep. also

स्वपिती, स्वपते

) RV, etc

(for a hundred years) स्वप्

cl 2 (Dhātup 24.60) स्वपिती

(Ved and ep. also

स्वपिती, स्वपते

) (with ववशितम्)

~~stare~~. (the eternal sleep)

स्वप्

cl 2 (Dhātup 24.60)

स्वपाति (ved and ep. also स्वपाति, स्वपते) (with

वर्षेशतम्), ~~प्रस्वप्~~ प्रस्वपाति, प्रस्वपाते Br,

MBh, Hariv — निदा निदायति, निदायते SBr,

MBh, Kav, etc, द (Dhātup 22.10 and 24.46) cl 1

दायति, दायते or cl 2 दाति — लेट्य

Nom लेट्याति .

II मन्द् cl 1 (Dhātup 2.12) मन्दते (ved also मन्दति)

VS (^Mmahidh) — सस् cl 2 सस्ति (in VS and TS also

समास्त) RV, etc, Naigh 3.22.

III इल cl 6 इलाति .L - दिव cl 4

देवाति , दीव्यत - वरय (प. १. वेद्य) cl 1 वेद्याति

(द्यौत्ये स्वप्ने च) ह कण्डूदि .

the act of sending to sleep प्रस्वापनम् R accus-

tomed to s. in a palace प्रासादशालायन् mfn IBh to s.

with अनुशी cl 2 अनुशीत , संविश संविशति

(instr with and without सह or dat) SBr, etc ,

श्रावस् श्रावसति Mn , (^awoman) उपयम् उपयच्छेति, उपयच्छेते

Mn 11.172 to s. upon श्रादिशी (loc but generally acc)

to allow to sleep शी caus शाययाति, शाययते

Bhatt, Rājat, BhP to cause to s. स्वप् caus

स्वापयाति or (m.^c.) स्वापयाति RV, AV, PañcarBr ,

निस्वप् caus निस्वापयाति RV, AV, ŚBr,

to wish to s. स्वप् desid सुषुप्सति Nir 14.4 ,

स्वप्नाय Nom स्वप्नायते MBh , शी desid

शिशायिषते Daś.

sleep n I निद्रा RV, MBh, Kāv, etc - स्वापः

Suśr, Kathās, Bhp, ~~स्वापः~~ Bhp - सुप्ति f Śaṅk,

Bhp - स्वपनम् Kāv, Suśr, सुप्तम् Kāv, Kathās - -

सुप्तकम् Kathās, आस्वापनम् Divyāv, स्वप्नः (once

in R स्वप्नम् ifc f शी) RV, etc - शयः Dhātup

24.60 , शयनम् MBh, Kav, etc , सुखशयनम् ^{सुखम्} गान्ध्या ।

MBh 1, R 4.6, BhP — सेलायः L — भूतधात्री Car —

ताजसी L.

II नन्दीपुरी L — मन्दसान mfn , मन्दसानु m

L — लाङ्गा (only L) — वः .

addicted to much sleep शयणम् mfn L approach

of sleep निद्रागम Śantis as in deep s. सुषुप्तिवत्

ind Vedantas awakened from s. सुप्रबुद्ध mfn Kathās

bad s. दः अवयम् RV, AV being in s. सुप्रस्थ, सुप्रस्थित

mfn Kathās blind with s. निदान्ध mfn MBh causing

s. स्वापिन् mfn MW , यास्वापने mf(ई)n MBh,

Kāv, etc , यस्वापे ~~mfn~~ MBh , स्वप्नकृत mfn L

change (produced) by s. स्वप्नविकारः Buddh condition of s.

स्वापनीदशा MarkP connected with s. साप्तिक mfn

Mricch consisting in s. निद्रामय mf(ई)n Hariv

continuing to s. अनुवापन् ind RV 8.97.3 deep s.

सुषुप्ति

~~सुषुप्ति~~ f Vedāntas, सुषुप्त Up, Śaṅk, BhP, सुस्वाप

L, (esp.) सुप्ति f Śaṅk, BhP, सुप्त Kav,

Kathas destroying s. स्वप्ननशन mfn RV 10.86.21 distur-

bing s. निद्राद्रुह mfn the end of s. निद्राक्षयः R 6.

105.14 enjoying the pleasure of s. लब्धनिद्रासुख mfn M1

excessive s. अतिनिद्रा, अतिस्वप्नः fallen down ~~with~~

in s. सुप्तच्युत mfn Kathas fallen into s. सुप्त

mfn Mn, MBh, etc fit for s. शयनीय mfn MBh, Kāv,

etc fond of s. प्रियस्वप्न mfn Ragh given to excessive s.

श्रीतीति mfn gone to s. शायितवत् mfn W the great

s. of Brahman ~~dur~~ during the period between the annihilation

and reproduction of the universe योगनिद्रा MW inclined

to s. शयालु mfn Pañcar, Śis lain down to s. (but

not fallen asleep) सुप्त mfn R 5.34.10 light s.

योगनिद्रा, MBh, Ragh, etc the lord of s.

संवेशपाति m VS, ĀśvŚr long s. दीर्घनिद्रा Ragh 12.

81 lulling to s. स्वापि mfn MW a moment of s.

निद्राक्षयः , निद्राक्षयम् BhP not going to s.

अनवद्राण mfn AV 8.1.13 not obtaining s. अलब्धनिद्र

mfn BhP one whose s. is broken अशनिद्र mfn MW

overpowered by s. निद्राविश mfn Vet perceptible by

mind (only when) in a state of s. स्वप्नधागम्य mfn Megh

placid and quiet s. सुखयोगानद्र Kam produced in s.

स्वप्नज mfn Megh ~~xxxxxx~~ 'producing s.' (phlegm,

the phlegmatic humour) निद्रासंजनम् L profound s.

(obliterating all that is disagreeable in the past, and

regarded as the highest condition of bliss) ज्ञानिनी ŚBr

14 relating to s. स्वापन mfn Sāṅkhyapr, Sch rela-

ting to s. सौप्तिक mfn Mricch resembling s. स्वप्नोप

mfn MW rousing from s. निद्राभङ्गः W 'sending to s.'

(N. of a daughter of Sattrajit and wife of Krishna)

प्रस्वापिनी Hariv set free from s. मुक्तनिद्रा mfn

Kathas s. by day दिवाशयता

Rajat 5.252, दिवाशयता

Kshem 2.18, दिवास्वप्नः

Mn, MBh, Suśr, दिवास्वप्नः Suśr

to s. of a limb स्वायः

Suśr s. of the senses

इन्द्रियस्वायः 's. plant' (darkness) निद्रावृक्षाः L sound

s. श्वासहेति f L a state of s. स्वप्नानाः ŚBr, R,

स्वप्नानारम् subdued by s. निद्राभिभूत mfn Suśr

suffering from want of s. निद्रादिरये mfn Vcar suitabl

for s. शयनीय mfn MBh, Kāv, etc the sun's s.

प्रादित्यशयनम् time of s. निद्रागम् Sāntiś very deep s.

साधिका L, सुषुप्ति very profound s. साधिका L,

सुषुप्ति .

to deprive of sleep निद्रादिरिक्ते कृ Kpr to feign s.

श्रीलोकसुप्तं कृ , व्याजसुप्तं कृ to go to s. प्रस्वप्

प्रस्वापति , प्रस्वपति

Br, MBh, Hariv.

sleeper n स्वापितृ mfn Kām, निद्रितृत्वम् mfn MW.

has निद्रितृत्वम् has
one who slept सुषुप्त mfn Naish, Sch one who

s. before सुषुप्त mfn MBh one who sleeps शयितृ

m Pāṇ 4.2.15 a devotee who s. on the bare ground (on x

account of a vow) स्थण्डिलशायिन m R, Bhatt, स्थण्डिले शय.

Yājñ, BhP, one who s. much शयतः L one who s. much

शयथः L 'sleeping on trees' (a bird) तरुशायिन

m L 's. with open mouth' (N. of a demon) व्यादायस्वापिन

m Suparn.

'sleep-fault' (pollutis - nocturna) स्वप्नदोषः

L.

sleepiness n निद्रालुत्वम् L, निद्रालस्यम् MBh, Var,

निद्रा RV, MBh, Kāv, etc - सुषुप्सा MBh, Naish,

सुप्तता, सुप्तत्वम् Susr, प्रसुप्ति f ŚārngS,

प्रसुप्तता, सुप्ति f Pratāp, स्वापः W, स्वप्नः

(once in R स्वप्नम् ifc f ३११) CauraP - तान्द्रिता MBh

12.4997 & 7958 - शिशयिका W. f ॥ स्वमलिनम् L - प्रमत्ता

Rājat - प्रमेलकः Bhpr, Car, प्रमेलिका Car, प्रमेली

(ifc ३११) Naish - प्रलयः Gat.

sleeping adj निद्राणः Rājat, निद्रात् f(आति)

श्रीति) MBh, etc, निद्रायमाण Hariv, अनिद्र f(आ)

Kathās — निद्रालु Yājñ, MBh, Suśr, etc, निद्राभिभूत Suśr,

निद्रिता Naish — सुषुपाण, सुषुप्सु IV, सुप्त

VS, etc — संसुप्त MBh, Kāv, etc, प्रसुप्त Mn,

MBh, etc, विषुप्त Kath, ĀpŚr, सम्प्रसुप्त MBh,

प्रीतिसुप्त MBh, सुप्तस्थ, सुप्तास्थित Kathās

स्वप्नगत R, स्वप्नस्थान NṛisUp — शयान Mn,

MBh, etc, निशायिन् (gana गृहादि), उपशायिन् R.

— शशयान RV, शिशयान — शयित MBh, Kāv, etc,

शायितावत् W, शायु RV, शाय, शायक

f(इका) Vishṇ, शाय f(आ), शायण्ड L, शयन

Pāncar संविष MBh, Kāv, etc — संनिमग्न W-सस

Naigh 4.2 .

not sleeping अस्वपत् Suparn, अस्वप्न AV,

(aupnos (Gk)), अससत् RV 1.143.3 not s. by day

अदिवास्वापन् Apast not s. in a house (as a beggar)

पानाकशायिन m L s. after a meal भुत्तसुप्त Kathās

s. and watching alternately विशायः W a s. apartment

स्वप्नान्कतानम्, स्वप्नगृहम् L s. alone एकशायिन

MBh 13.355 s. anywhere यत्रतत्रशायः MBh s. alternately

with उपशायिक f(ईका) Bhatt s. badly दुःपुप्त

L s. by day दिवाशायः Ragh 19.34, दिवास्वाप L

x s. comfortably upon सुखशयित Vās s. garment

शायिनवासम् n Ritus 's. house' (a bed chamber)

शय्यागृहम्

MBh, Kav, Kathas , शयनगृहम् Śak 5.

$\frac{29}{30}$, शयनागारः (L), शयनावासः (Rajat) L, शयनीय^{गृहम्}

Kathas, शयनीयवासः Vet s. in another's house

परावसथशायिन्^{म्} Hit s. irregularly विषमशायिन्

W 's. like a heron' (a dog) कर्कशायः L s. long

महानिद्र R s. mat मन्दुरा L s. on शयि शयनम्

s. on the bare ground स्थलीशायिन् Bhartr s. on the

ground भूमीशय्य

Bhartr, ~~XXXXX~~ शयः शय

ŚBr

s. on the belly उदरशय Katy on Pan 3.2.15 s. on

the side पार्श्वशय Pan 3.2.15, Vārtt 1, पार्श्वशयिन m

Var a s. person सुप्तजनः lW s. place शयनासनम् Buddh,

शयनम् (ifc f शय) (acc with भज, ग्राह, संविश

etc) , (a bed chamber) शयनभूमि f Śak, शयनस्थानम्

L s. pleasantly सुखशयिन Cat s. room वासगृहम्,

वासगृहम् MBh, Kāv, etc, ~~sxxx~~ निशागृहम् R ,

गर्भगृहम् MBh 5.3998, Suśr, Das, etc, गर्भगृहम् ,

गर्भः L , गर्भमण्डपः Kathas 26.77 , भोगावासः (ifc

f भोगा) Vas , वासकम् (ifc f भोगा) Kathas , वसमवासः

Kathas , निवासभवनम् Kathas , (set ~~xxxx~~ apart for

the fulfilling of a religious observance) प्रतशर्याग्रहम्

Kathās s. soundly गहानिद्रा R s. supinely उत्कुल

L s. time शर्याकालः ApGr s. upright (said of trees) .

उद्वस्वप्र AV 6.44.1 s. well सुखसंसुप्त (R) ,

सुनिद्र - Cāṇ 's. while standing on the legs' (a

species of fowl उत्पादशयानः L s. with the face upwards

उत्पानशयः sweetly s. सुखसुप्त MBh, Rajat till

the end of s. time स्वप्नपर्यन्तम् ind Apast.

causing to sleep स्वापक Pan 7.4.67, Vartt 2,

Pat causing to sleep स्वापन Śis desirous of sleep

ing सुषुप्त Suśr, Śis, BhP wishing for sleep

स्वप्नकाम MW wishing to sleep निदिद्राशु Rajat 8.

sleeping n (the act of) I स्वापः Suśr,

Kathās, BhP, स्वप्नम् Kav, Suśr, स्वपुः (once in R

स्वप्नम् ifc f॒ज्ञा) RV, etc — शायनम् MBh, K v,

etc, शयः Dhatup 24.60, शय्या (ifc f॒ज्ञा) KātyŚr,

Mn, MBh, etc, शायिका Pāṇ 3.3.108, Vārtt 1,2.2.

15, Sch — संवेशनम् RV, GrŚrs, BhP, संवेशः Ragh —

शायति f.

act of sleeping on a peculiar couch अधःशय्या the

act of s. on the (bare) ground भूमिशय्या (L), भूमिशयनम्

(MW) the act of s. on the ground प्रधः शय्या always

s. नित्यशय mfn MBh an attsek on s. men साप्तिव्यम्

MBh, ~~the~~ R, Kam beyond s. time प्रतिनिद्रम् ind Pāṇ

2.1.6, Sch having done s. संजातनिद्रा^य मfn Pāṇcat

long s. निद्रालास्यम् MBh, Var s. and sitting शयनासनम्

s. by day दिवानिद्रा, दिवास्वप्नम् . Suśr the s. (of

Vishnu) on the great serpent महाहिशयनम् Hit 's. on

dry land (a particular (or any) amphibious animal)

स्थलशायक L s. on leaves पणसंस्तर MW s. on the

ocean (at the priods of the destruction and renovation of

the world) प्रविधिशायनः s. out in the open air वीरासनम्

BhP s. too much स्वप्नः (once in R, स्वप्नम् ifc f

प्रा) Mn 9.13, 12.33 s. with (a woman) उपयमनम्

Kād used for s. upon प्रविधिशायिते mfn.

desire of sleeping सुषुप्सा MBh, Nīāh desire

to s. शिशायिष्व W.

sleepless adj उन्निद्रः Śak 137 b, Megh, विनिद्रः

f(आ) MBh, Kāv, etc, विनिद्रिक् Kathās, अनिद्रः f

(आ), अपनिद्रः, निनिद्रः, नषनिद्रः Pañc —

अस्वप्नः RV 2.27, 9, 4.4.12, VS, अस्वप्नः L-अनिश

often sleepless जागरिष्णुः Suśr 1.33.23 .

to make sleepless उन्निद्रयः Nom उन्निद्रयति.

passed sleeplessly

विनिद्र

mf(२५१)n K̄v.

sleeplessness n

उनिद्रता, अनिद्रकम् Kathās,

अनिद्रयम् L, अनिद्रा, विनिद्रता

Bhpr, विनिद्रत्वम्

L — अस्वप्नः SBr 3, ShadvBr, अस्वप्नम् VarBrS.

one who is exhausted with sleeplessness जागरितवत्

mfn Suśr 3.4.37.

sleepy adj निद्रालु Yājñ, MBh, Suśr, etc ,

निद्रासु Rājāt 8.2130 , निद्रातुर Cat, नैद्र

f(इ) W स्वप्नालु Suśr, स्वप्नशील W, स्वप्नज्

शयालु
MBh, Bhaṭṭ — सुषुप्स Suśr, Śis, BhP — स्वपन VS.

Pañcar, Śis, शिशायेषु BhP, शयण L — तन्द्रालु

(Pan 3.2.158) Suśr, तन्द्रासुप्न TAr 4.7.18 — मीलित

(only compar मीलिततर) ŚBr.

not sleepy अनवद्राण AV 8.1.13 , प्रस्वप्नज्

RV 2.27.9, 4.4.12, VS making s. निद्राकर Hariv, ~~Suśr~~

Suśr, (said of a mystic weapon) स्वापन Śis.

to be sleepy स्वप्राय Mom स्वप्रायते MBh.

the sleeve of a jacket पिप्पलः W.

slept adj

सुप्त

VS, etc.

one who asks another whether he has slept well

सुखशायिनिक

g

सुस्नातादि

, सुखशायिकः

R,

सुखशायिकः

कः

सुखमुपनिः

L

an official who asks a prince whether he

has s. well

सुखशायिकः

R,

सुखशायिकः

सुखमुपनिः

L

the place where anyone has s.

शायितम्

Kās on Pān

2.3.68

to be s.

स्वपनीय

MW,

स्वप्तान्य

PāncavBr

MBh

, शायितान्य

Pāncar, Kathās

, शयनीय

MBh, Kāv, etc its to be s. शायम् impers

Pāṇ 7.4.22, Sch it should be s. शयनायम् ind to be

made to sleep शाययितव्य Bālar.

having slept. ययुः .

slender adj I तनु f(तनुः, तनूः, तन्वी)

ŚBr 3.5.4.21, KātyŚr 8.5, MBh, etc, प्रतनु Kāv, Suśr

(प्रतनुक) — पेलव f(प्री) Śis, Suśr — कशक —

क्षीम f(प्री) Yājñ 1.58, MBh, R, Megh, etc — विलम्ब

MBh, Kum — क्षीण Śak, Gīt 4.21, Naish 7.81 — सुभग

f(प्री) Car — शीर्ष W — शातोदर f(ई) Kāv,

VarBrS — शात Hariv, Kāv, VarBrS, शिता L

नतनाभि Kum 1.38 — निमृनाभि Kālid — (waist)

दुर्बल

R 3.52.31.

II अविपुल — तुलिन

f(श्री) in compशान्त

Hariv R, (Sch).

anything slenderयष्टिm ifc MBh, Kāv, etc,यष्टिf

(also

यष्टी

)

a branch like (i.e. s.) armशाखाबाहुm

Śak

extremely s.वितनुf(वी)

MBh

having a s. bodyक्षामाङ्ग

Bham

having a s.form (applied to the sacrificial post) शलाकणिक्रपसामन्वित

R (a woman) having a s. waist निमग्नमध्य Vikr

having s. arms that tremble पयललताभुज Prab ~~सिंह~~

a long s. arm भुजलता Megh, Ratnāv, भुजालता

Śis makin s. संग्रह Car, Vāgbh, KātyŚr, Sch a s.

body गात्रलता BrahmaP , गात्रयाष्टि f Ragh 6.81,

Kād 4.119, ifc इ (5.799, Ritus 3.1) or ई (4.6),

शरीरयाष्टि f Ragh , तनुलता Prasannar 2.19

a s. form पञ्चयाष्टि f s. in the middle संहारित (with

मध्य) 's. in the waist' (N. of a kind of metre.)

मध्यक्षामा Col, ~~xxxxxxxx~~ गोमध्यमध्य W s. size

परिकृशत्वम् Lalit 's. stalk stalked' (a water melon)

शीणवृन्तः Siśr, Vāgbh s. waisted क्षीणमध्य W ,

तनुमध्यम f(श्र) MBh 1.959, Nal, R 1, तनुमध्य

f(श्र) Nal 3.13 , (N. of a kind of metre) मध्यक्षामा

Col, ~~xx~~ शान्तादर Hariv, VarBrS a s. waisted

woman तालिनोदरी Vcar 10.88 a s. woman तान्वी

Śak, Mālav 5, Bhartr̥, etc very s. सुतनु Dhūrtas,

(as a waist) पाणिमत्त Mālav a woman with a s.

waist विलग्नमध्या a woman with s. shape कशाङ्गी .

slenderness n तनिमन m Kād, Bhartr̥ — दौव्यम्

W — शान्तादरत्वम् Hariv.

to slice all round

पर्यवदा पर्यवधाति

TS.

to slide along

समाधिरूप समाधिसपाति SāṅkhyaSr

to s. from

च्यु cl 1 च्यवते (ep. also च्यवति)

(abl) R 5.13.31.

sliding n उत्सर्जनम् — रिङ् : L.

slight vb । लघय Nom लघयति Kir,

लघूकरोति

लघूकृ ! Naish — लघ्वं caus or cl 10 (Dhātup

33.87.121) लघ्वं याति Mn, MBh, etc — परिभू परिभवति,

परिभवते

MBh, Kāv, etc — विभेन् caus विभेनयाति

SamhitUp, MBh, Kāv, etc.

II प्रतिनिधा प्रतिनिदधाति

MW.

III तूङ् cl 1 तूङति

Dhātup 9.72 - धी

cl 4 धीयते - सुह

cl 10 सुहयाति Dhātup

32.26 - सूक्ष्, सूक्ष्म्य cl 1 सूक्षति, सूक्ष्यति Dhātup -

हिङ् cl 1 (Dhātup 8.15) हिङते Dhātup.

to be slighted disrespectfully विप्रक् pass of caus

विप्रकारयते MW.

slight adj 1 I लघू f(वी or उ) ŚBr,

etc - मन्द f(ज्ञा) MBh, Kav, etc - मृदु f(उ or

वी) Suśr.

1 II अनिर्भर (esp. applied to the voice) दाज

f(ज्ञा) R 3.58.14, Suśr, Amar, Rājat - दुस् ind.

~~not~~ not slight अस्ताक Mālatīm connected with s.

effort श्रित्कार्य having s. regard to श्लथादर (loc)

Prab in s. measure मानया ind Daś, Suśr a parti.

cular s. separation of the members of a compound मृदुवर्ण

RPrat pronounced with s. articulation लघु-ययान Pan

8.3.18, लघु-ययानतर pronounced with s. breathing

लघुपाणि Kāvyaḍ s. aggregation पच्यः (ifc f

ज्ञा) W a s. anger ज्ञोकायः Kathās s. contact

दुःस्पृष्टम् RV, Prāt 's. fever' (a fever that lasts

a week) तरुणज्वर W a s. friend लघुमित्रम् W s.

rain मन्दवृष्टि f Var (to be pronounced) with a s.

effort भ्रुपयान Apāst , Sch.

2 लाघवम् MBh, Kāv, etc , लघिमन् m ŚārngP

— विमाननम् (and विमानना) MBh, Kāv, etc.

slighted adj परिभूत Kāv, Pur — विमत

BhP — विमानित MBh, R, etc.

to be slighted हेतुनीय Nīlak.

slighting हित्वा ind R, Kathās.

slighting adj परिभाविने Kālid, Ratnāv, etc.

slighting (the act of) n डेलनम् MBh, BhP.

slightly इषत्

ind (gana स्वरादि Pāṇ 1.1.

37) ŚBr, R, Suśr, etc — स्तोत्रम् ind & स्तोत्रम् (ibc)

मन्दम् ind MBh, Kāv, etc — मनोऽम् ind Kāv,

Kathās, etc, मनोऽम् ind -(prab) RV 10.61.6.

slightly angry with आक्रोषवत् mf (loc) Śis

2.99 s. bent कुर्वन् mf ŚāṅkhBr s. blue

प्रेनील mf (प्रेनी) n s. bright मन्दकान्तः W s.

copper coloured प्रेनील mf (प्रेनी) n Kāvyaḍ, Ratnāv

s. ~~dark~~ dark श्यामाल mf (n) s. depressed स्तावनम्

mf (श्या) n Megh s. hot कृतप W s. learned

विद्वत्कृत्य mf n W विद्वद्देशीय mf n MW s. resound-
विद्वद्देश्य

इष-द्वे-स
ing सिद्धदेश्य mf n s. warm मन्दोष्मन् mf n Susr

very s. लोक्षतः , लोक्षेन ind.

slight of hand कुहकवृत्ति f one who lives by s.

of hand कुहकजीवकः VarBrS, कुहकजीवन m MBh.

slim adj क्षीन क्ष (क्षी) क्ष Yājñ 1.80, MBh, R,

Megh, etc — पेलव f (क्षी) Śis, Suśr — क्षीक्ष f (क्षी)

L.

a slim figure शरीरयाक्ष f Ragh.

slime n कदमः MBh, Yājñ, Ragh, etc — श्लिष्टः

L.

having the eyes filled up with slime लोचनं
लोचनं भ्रष्टं

mfn MBh.

slimness n वैद्युत्यम् Suśr.

slimy adj श्लेष्मणः ŚBr - पिच्छल f(श्ले) MBh,

Susr, पिच्छलत्वम् etc, पिच्छल MBh, Kāś'

(व.१ पिच्छल) - लिन्दु ChUp 8.14, Śaṅk, - पिच्छल -

विज्जल (Lx also विज्जन or विज्जल) VarBrS -

शेवल AV 1.11.4.

discharging a particular slimy substance with the

urine श्लालामाहिन Car a particular s. substance in

the human body श्लाल Car s. saliva पिच्छलस्रावः Car.

sling vb श्लिङ्गय श्लिङ्गयते

MBh, Megh, etc,

~~श्लिङ्गय~~ उन्मुच उन्मुच्यते, उन्मुच्यते -

उत्सृज उत्सृजति, उत्सृजते.

sling n श्लिङ्गम्
~~श्लिङ्ग~~

BhP 3.19.18, 10.11.38, श्लिङ्गम्

R 6.7.24, श्लिङ्गयम् Ragh 4.77.

a kind of sling श्लिङ्गः

MBh 2.1916 a kind of

s. for ~~throw~~ throwing stones

श्लिङ्गपालः, श्लिङ्गपालकः

the leaden ball of a s.

श्लिङ्ग

f provided with a

carrying s. शिख्यवत् mfn Kātyśr a s. for the neck

गलगान्धि m Dharmas a s. for throwing stones

पक्कशिम्भन् m MBh 1.8257.

slink vb सृप् cl 1 (Dhātup 23.14) सपिती

(ep and m.c. also सपिती) RV, etc.

slip vb भेष

cl 1 भेषति, भेषत

RV,

AitBr.

to let slip पराहा पराजिहीत

TS to s.

away उत्पुंसय

Nom उत्पुंसयाति

Kathās 72.323

to

s. down स्खल

cl 1 स्खलति

(rarely स्खलता)

MW , अवगन्

Śis 8.34, Rājat

, अवलम्ब अवलम्बते

TUp, etc to s. from भंश

cl 1 भंशते

(once in AV)

भंशति) cl 4 भंशयति

(ep. lso भंशयते) (gen)

Kād , क्षर् cl 1 क्षरति (ep. also क्षरते Ved

cl 2 क्षरति Pan 7.2.34) MBh 13.4716 to s. into सृष्ट

cl 1 (Dhātup 23.14) सपति (ep. and m.c. also सपति)

(acc) AitBr to s. off सप्तश्रि ŚāṅkhŚr सप्तश्रि

सप्तश्रियते R, Suśr , सप्त cl 1 (Dhātup 18.15)

सप्तते (ep. and m.c. also सप्तति) VS, etc ,

अपवृत् to s. off from अपसु (abl) RV 4.30.10

to s. out before the right time (said of fetus) सु cl 1

1 (Dhātup 22.42) सवति (ep and m.c. also सवते)

TBr, MBh, BhP ,

slip n प्रच्छेदः KātyŚr - विलम्ब RV 2.35.12.

(in dram.) a slip of the tongue (due to excitement)

भशः Sāh public announcement on a s. of paper पौरिका

L, पौरिका Kathās 2.4.71, Lokapr, Bhøjapr $\frac{321}{322}$ small

s. of paper पौरिका

slipped adj पर्युपास्थित R.

one who has slipped out सूत (with चीहः)

Kathās one whose necklace has s. off विसृताहार MW

one whose white garment has s. down विसृमितांशुक KKK

Kathās s. into मग्न (ifc) Ragh , सूत (loc)

ŚBr, ChUp s. off ~~सूत~~ सृता R, Kālid, etc s. out of

विगलित (abl) MBh, Kāv, Pāncat , सूत (abl) ŚBr

ChUp s. out of the memory अन्तर्गत, अन्तर्गमिन्.

caused to slip down संलग्नम्

Uttarar.

one whose bracelet slips down संलग्नम् mfh

Bhartr

slipper n पादुका MBh, Kāv, etc (also पादुकः)

पादु f L, पादपा L, वक्ष्यः L, वक्ष्य .

slippery adj कदिगिल Nalac — चिकुण f (आ)

MBh 12.6854, 14.1416, Suśr, Śak, KathŚr, 26, 14, Sch —

पिच्छिल f (आ) (पिच्छिलत्वम्) MBh, Suśr, etc, पिच्छिल^{द्व}

MBh, Kād (पिच्छिल) — पिच्छिल^क f (आ) AV, etc — पिच्छिल^क

f (इका) AV, पिच्छिल — पिच्छिल MBh, Kāv, Suśr,

etc — सूय RV.

II अजिजव AV — पिलिपिल f(आ) VS (Mahīdh),

पिलिपिल f(आ) MaitrS — लिन्दु ChUp 8.14,

Śamk, पिच्छल .

any slippery ground निपत्या making s. श्लक्ष्णानम्

Kātyśr more s. श्लक्ष्णान् R most s. श्लक्ष्णान् R

s. stone श्लक्ष्णशिला Suśr.

to make slippery पिच्छलीक Kād, श्लक्ष्णय Nom

श्लक्ष्णयति KātyŚr.

not slipping अस्वलित mfn s. away व्यातलीङ्ग

mfn Ragh s. down (as a garland) विस्रंसिन् mfn Ragh

s. off संसिन् mfn Kāv s. out of the frame काव

(a door) काश द्वावन mf (ई) n TBr 3.6.2.2.

slipping n अपस्वल्: SBr — भंशः TS, Br,

Srs — उद्गताः L — रिद्धः L.

'not slipping' (N. of Agni) अपस्वल्: PārGr

s. away उस्वल् s. away silently (without having

voted) तूष्णीं विप्रक्रमणम् Buddh L s. down भंशः Kalid

s. off अपवृत्ति f , भंशः Kalid letting s.

विक्षेपः L.

slit adj उल्लिखित .

not too much slit नातिभिन्न Susr to be s. by

the nails नखच्छेद Bhpr having the ears s. विद्वन्महो

f(इ) W.

slit n छेदः

VarBrS 53.122, 71.4 f, छिद्रम् VS,

TS 1.6, KātySr, Lāṭy, Kaus, Mn, etc — रन्ध्रम् rarely

रन्ध्रः RV, etc — विवरः, विवरम् RV, etc — पुरः, पुरम्

Mn, MBh, etc, पुरिकाः Śantis, पुरकः Kav, Pur

(the Vulva) गर्भः VS 23, SBr 13.2.9.6. ~~होमः~~having an ear divided by a slit (cattle) द्विगुणिका

Pāṇ 6.3.115, Kās.

to make a slit उल्लिख् उल्लिखति

slitting n अपिशस f (only used in abl अपिशसः)

MaitrS, AitBr.

slobber n vb लालय Nom लालयते Bhartr.

~~सुस्तर~~

slobber n ललल Kāv, Var, Suśr, etc .

slobbering adj लललायित L, लललल Car.

slobbering (the act of) n डीरुणम् Suśr,

Vedāntas, etc.

~~xxx~~
Śloka n तृणि m Un, Vr.

at every Śloka याति श्लोकम् ind Bh² half a Ś.

अथ श्लोकः .

slope n यवणः, यवणश्च RV, Kathās, MBh — तटः

(exceptionally तटम् Daśar 2.¹⁸/₁₉) MBh, Hariv, etc,

तटी (g गौरवादि Gaṇar 49) Gīt, Prab, Sāh — भृगु

m Heat — कुलम् RV 8.47.11 — प्रातः RV.

about the slopes (of a mountain) उपश्रवणम् ind

Kir 7.32 (river) coming from the xx s. of a mountain

नितम्बप्रभव mfn Bhp following the s. अनुकूल mf

(श्री)n living on slopes (Śiva) तट्य mfn (in

comp) a mountain slope रोधस n R, Hariv , करनी

m f L near the s. उपतर ind Megh 58 on the slopes

(of a mountain) उपतर ind Kir 7.32 the slope

of a hill वप्र, वप्र Kir, Śis the s. of a mountain

पागभार: Malatim, Kathās, Balar , भरवला (ifc)

f, पा) Kālid , शीलकरक: W , प्रवत् f RV, AV

the s. of the eastern mountain उदयतर: Ratnāv.

sloping adj पह

f(प्री) GrŚrS, MBh, etc

व्याधिस

RV.

(fig.) the sloping bank of a river निराम्बः MBh,

Kāv, etc s. down प्रवण f(प्री) TS, Br, GrŚrS, Mn,

etc s. down ~~xxx~~ southwards दीक्षणा प्रवण Hir , प्रवत्त

RV s. eastward प्राचानप्रवण ĀpŚr s. path प्रवत्

f RV, TUp s. south eastward दीक्षणा प्राक् प्रवण ŚāṅkhŚr

4.14.6 , प्राग्दीक्षणा प्रवण ĀsvGr s. southwards

दक्षिणाप्रवणf(श्री) ŚBr, KātyŚr, ĀsvGr, MānGr 2.2, Mn 2प्रवण~~2.2~~ 3, Yājñs. south west wardsदक्षिणाप्रत्यक्ष ĀpGr

17.1

s. towardsपुनःf(श्री) Hariv, Var, Heator norths. towards the eastपुनः दक्षप्रवण

ShadvBr, Lāty, Kauś

s. towards the east or north

ShadvBr, Lāty

~~Kauś~~s. towards the northउदक्षप्रवण

ŚBr, KātyŚr,

ChUp, etc.

or towards
sloping down यवः

L s. towards

L.

sloth n शालस्थम् MBh, Mn, Yājñ, Susr, etc — नक्ष

RV, MBh, Kāv, etc — स्वापः W — स्वप्नः (once in R

स्वप्नम् ifc f श्री) Mn 9.13, 12.33 — स्त्यानम् — काश ^{दम्}

Lalit — मुडाका L — विहम् Lalit, Divyāv.

who has laid aside the sloth अस्तावन्ति Kir 1.9.

slothful adj आलस्यवतं L, आलस्य L-मदालस

Kav — शयालु Pancar, Śis — स्तान

not slothful निशालस्य MW.

slothfulness n सोद्यम् L.

sloth of a snake

श्लोथ शरीरः

L.

slough n

श्लुघः

— घनजम्बालाः

L.

sloughed (in surgery) adj विच्युत W.

slow adj I मन्द f(३॥) MBh, Kav, etc—मन्द

L—(lit. and fig.) मन्थर f(३॥) Kav, Rājat, Sah

etc—विलम्बित MBh, Kav, etc, विलम्बित Śak, Gīt,

विलम्ब f(३॥) W, (of time in music) लम्बित L,

विलम्बित—(gait) मृदु ३f(३ or वी) MBh, Kav,

etc — दीर्घसूत्र MBh, R, etc, दीर्घसूत्र Bhag 18.28 — न्यय

f(नीची)n(न्यय) L — जिह्म f(प्रा) (Nir 8.15) Naish

2.102 — स्तोत्र f(प्रा) AV — स्तब्ध VarBrS — प्रलाधु

Mricch.

II प्रत्तुर्जा RV 7.28.3 — प्रनाशु RV — कुवर

L — दुराव, दुरावस RV — मकुष्ठ L, मन्थर —

रु. Un 3.40.

not slow प्रमन्द RV 1.126 become s. मन्दोभूत

MBh driving at s. speed मध्यमवाह RV 2.29.4, Sāy

flowing in a s. stream मन्दधार Suśr 'having a s. ग

gait' (a goose, female swan) मृदुगमना, मृदुगामिनी L

having s. breath मन्द-प्राण, मन्द-दास R a little s.

दरमन्थर Git 10.3 made s. मन्थरित Kathās

making s. progress चिरकारन Car 6 more s. मन्दार

MBh not too s. नातिविलम्बित, नातिविलम्बन of s.

intellect कुमति Bhp , कुमनीष, कुमनीषिन् Bhp

rather s. वमन्थर Hāsy s. going मन्थरगामिन Kāja

s. in मन्थर f(३५॥) (often ifc) K̄v, Rajat, Sāh,

Sāh, etc s. in articulation सुषिर f(३५॥) RV,

विलम्बिता s. in judgement मन्थरविवेक Mēlatīm s.

speech (of aged persons) वाक्सङ्गः MBh s. wi ted

मन्दधी, मन्दप्रज्ञा MBh, मन्दबुद्धि Kathās, मन्दमति

Pāncat, Hit, मन्दमेधस Mēlav (to pronounce) with s.

syllables मन्थरादारम् ind Sāh very s. मन्दतर MBh,

सुमन्द

to be slow परिलम्ब परिलम्बते Hariv,

Sūryas , दाध caus दाधयात R, शूठ cl 1

शोठति cl 10 शोठयति Dhātup 32.102.

slowly I मन्दम् ind MBh, Kav, etc, मन्दमन्दम्

ind Ritus — शनिभक् (ibc before a pr p) — विलम्बितम् ind

MBh, Kav, etc — विलम्बेन ibc, विलम्ब्य ind Rājat,

Kathās — स्वरम् ind Kāv, Kathās, etc — चिरम् acc

ind (g स्वर्णादि not in Kās) RV 5.56.7 & 79.9, AitBr,

1.16, Kathās 4.31 — चिरं instr ind MBh, R, Pat

1.1.70, Vartt 4, Pat, Ragh 5.64 — धृतम् ind Panc 3.

$\frac{72}{73}$ — अतीक्ष्य ind Mricch 3. $\frac{17}{18}$.

advancing slowly स्तिमितज्व mfn Ragh extremely

s. चिरताप mfn Superl. Paṇ 1.1.70, Vārt 4, Pat

'going slowly' (N. of an arm of the ganges) मन्दोकिनी

MBh, Pur (said of a poison) killing in the course of time

(i.e. by degrees, slowly) कालघातिन Suśr making

water s. सप्तमून mfn Car moving s. मन्दग mfn

Suśr, moving s. मन्दगाति mfn Hit, Dhūrtan, मन्दगामिन

मन्दचारिन् mfn Sūryas, मन्दगमन mfn W, मन्द

mf(३५) n MBh, Kāv, etc more s. चिरतरेण ind instr

Pāṇ 1.1.70, Vārtt 4, Pat 'moving s.' (N. of the planet

Saturn) स्थिरगति m L moving s. जिसग mfn

L not pronounced s. प्रविण्मिवत mfn KātyŚr, Lāṭy, ४

TPrāt produced s. मन्दजात mfn Suśr very s.

गङ्गा लला-पवाहण instr, ind Sāh 6.212 $\frac{a}{b}$ where the

G Ganga flows s. शानगङ्गा ind Pāṇ 2.1.21, Sch working

s. जाडक्रिय mfn L , चिरक्रिय mfn L.

to go slowlyमन्दायNomमन्दायात्, मन्दायते(g) भृशादि

and

लोहितादि) Kālidto act s.चिरयNomचिरयात्Mricch (once Ā) Hālav, etc,मन्दयति चिरय Nom P Ā MBh, etc.

slowness n मन्दता Suśr, मन्दोभावः MW, मन्दिमन्

m (g पृश्नादि) Vās, मान्द्यम् DhP, Pañcat, Sāh

—मन्थरता Kathās —परिमन्थरता Venīś —शान्भवः Kathās

—विलम्बतम् MBh, Kāv, etc —विलम्बः Kāv, Rājat, etc

—विलम्बिता L, विलम्बनम् (also विलम्बना) MBh, Kāv,

etc —शिथिलम् MW.

slowness of digestion मन्दोद्गमः m Suśr.

~~sluggish~~sluggish adj

शायलु

Pancar, Śis. — शीत L,

शीतक

f(श्री)

Pāṇ 5.2.72 —

मन्दर

L, मन्द

प्रियस्वप्न

Ragh —

स्तीम

f(श्री)

AV.

sluggish in

मन्द

f(श्री) (loc or comp) MBh,

Kāv, etc.

sluice n नवाहिकर (with द्वार) Var.

slumber vb निद्रा निद्रायति, निद्रायते ŚBr, MBh.

Kav, etc.

slumber n निद्रा RV, MBh, Kāv, etc.

light slumber (easily broken) क्षलक्षनिद्रा .

slumbering adj -यसुप्त Mn, MBh, etc.

slur vb (a term applicable to chanting in the

Hindū ritual) अवनद PBr, निनद् निनदीति

ShadvBr.

to slur over words गस cl 1 गसाति, गसाति

Pāṇś (RV) 27.

slur n निन्दः

ĀsvŚr.

to put a slur upon प्रभिषञ्ज प्रभिषजाति (acc)

(Pāṇ 8.3.65, Sch)

slurred adj गस्त

RPrāt, Lāṭy, Pāṇ (RV) 35

Pat, ChUp

shuring n गिरा:

RPrāt 14.4

slut n रुसि

Kāv, Pāncat.

sly adj मायावत् RV, R, Bālar -- २-४५॥

L

— विदग्ध MEh, Kāv, etc.

smack vb (ones lips in eating) विष्वन् विष्वपति

Pāṇ 8.3.63, seqq.

to smack the lips विष्वन् विष्वपति Śis

one who smacks his lips in eating (not admitted into

the Buddh brotherhood) युयोनर mfn L.

a smacking sound (in eating) युयु Nyāyam 10.

2.3, Sch, युयुयोनर 10.2.3.

smacking n पुवव्वाणः L.

smacking the lips in eating विष्वज्जनम् L so as

to smack पुत्र्युपाकारम् ind MānŚr 2.5.4, MaitrS,

Paddh.

^a
small adj I लघु f(वी or उ) ŚBr, etc —

लेख f(य) VS, etc — यल्य f(य) AV, etc,

यल्यः m pl Paṇ 1.1.33, यलयक f(य) Mn, etc

लु f(लु, लू, ल्वी) ŚBr 3.5.4.21, KātyŚr 8.5.

MBh, etc, यतनु Kav, Suśr (यतनुक) - तनुक

Suśr — स्तलक f(य) MBh, Kav, etc — शंसिप्र Kir,

Mālav, Suśr — क्षुद्रक In 8.297 — क्षुद्रल हसिदभावि

— क्षोदक्य L — क्षुद्रा Bhp, क्षुद्रक f(य)

(Naigh 3.2) AV 2.32.5, TS, ŚBr 1, BhP — खुल (Prākṛit

from कुट) W, खुल्लक L, Sch, (Prākṛit

~~form~~ form of कुट) Car 1.9 खुडुलक f(इका) 1.

9, 4.4, 6.29.102 — वागन f(आ) MBh, Kāv, etc, ~~wa~~

वागनक f(इका) Hariv, BhP — वगक Naigh 3.2 —

सुद्धम f(आ) Yājñ, MBh, etc — अथक RV, AV,

VS — अथ f(आ) RV, AV 7.56.3 — अथ f(आ)

Mn, MBh, R, Mricch, etc — द्वल MBh, Kāv, Pur — द्वल

BhP, NrisUp, Prab — यपु (gana उत्तरादि) — अपु

L अपिपुल-रववशाख L अपिपुल Un 4.187.

II यपु MaitrS, TS, SBr — यपु L —

यपु RV 10.28.9 — यपु L अपिपुल, अपिपु

IV 5.14, VS 23.28, अपिपु Naigh 3.2 — अपिपु L —

अपिपु f(अ) L अपिपु Naigh 3.2 — अपिपु

f(अ) RV 1.4.7 f, 10, ŚaṅkhGr 3.13.5, KenUp — अपिपु

ChUp 8.1.1, KātyŚr 14, KenUp (अपिपु) BhP 10, अपिपु

NārUp, Āp 1.9.23 — निघृष्व Naigh — पराक् L-पृशि

L — यमेय Naish — फल्गु f(उ, अ, वी) VS,

etc — शीर्ण W — श्लाक्ष्ण f(आ) L — सम्भ्यात

L .

not small प्रतनु , अक्षुद्र, अखव, also अखवन्

Hcat, नदीन

(Kathās an amulet in the shape of a small box रक्षा

करपुष्कम् Śak any s. animal क्षुद्रजन्तु Pān 2.4.8,

VarBrS, Hit , ~~any s.~~ पशुका R any s. coin सर्वमूल्यम्

W anything s. अनुबन्धः appearing s. in comparision

with निकृष्टभूत (gen) MBh bearing a s. load ^{भारिकः} श्लाघा

g वंशादि, श्लाघिणक म् g वंशादि become s.

तनूभूत Kathas a community of properties in a s.

class under the generic परापरम् W a community of

properties in a ~~maxxi~~ s. class under the larger परापरम्

W containing only a very s. quantity गान्धि ifc

(Pān 5.4.136) R 7.24.29 a gift however s. दानंमनागदि

having a s. bodyअल्पशरीर

R 5.35.31

having as. number of cattleअल्पपशु

AV 12.4.25

'havings. branches' (dwarfish, small)स्ववशास्वL 'havings. fruits' (N. of several plants)क्षुद्रफलाL 'havings. leaves' (Oxalis pusilla)क्षुद्रपत्राL in a s.degreeमनाकindKāv, Kathās, etc, मनानकind

(prob) RV 10.61.6

in s. portionमात्रयाind Das

Suśr

akind of s. antस्थूलशीर्षिका

L

a kind of s.

bird (commonly gośālika) दुग्धयूजः L mixed with s.

(stones) क्षुद्रमिश्र BaudhP of a s. kind इस्वजात्य

Suśr of a s. kind Suśr of s. circuit

अवस्ताप had of s. stature शुक्ल f(आ) of

s. strength तनुबल f(आ) Mudr 7.19 of s.

value अल्पमूल्य , कियत् 'other than s.'

(huge) अल्पेतर a s. animal कृत्तः L s.

bodied अल्पतनु L a s. carriage रथाभकः

s. eyed कुशाक्षः W a s. figure स्तूपमूर्ति f a

s. fine दण्डलेशम् Mn 8.51 s. fry पीताद्यानम् Vāsav

a s. grind stone पेष्णीयुत्रकः, पेष्णकः L a s.

~~XXXXXX~~ grove पृषोद्यानम् L 's. headed' (a kind of

Ushnih metre) तनुशिरस f a s. hole कुश्वभ्रम् L

s. in stature वामन i (प्रा) VS, etc 's. leafed'

(Acacia catechu) बालदलकः L , (H. of a tree) बालोपत्रः

Kāv , (a kind of Madhuka or Bassia Latifolia) स्वल्पपत्रकः

L , (n. of various plants) सूक्ष्मपत्र L a s. limbed

elephant मृकणः L a s. lump of earth मृत्कणः

Kāv s. means अल्पोपाय s. nosed नःसुद्रे f(आ)

L a s. object अल्पमूर्ति 1 a s. ox उसिकः RV 1.

190.5 a s. part लेशः Prāt, ChUp, MBh, etc ,

अनुबन्धः a s. pearl रत्नाक्षर Mricch the s.

pippala tree ह्रस्वपात्रिका L s. quantity मन्ध (ifc)

MBh 1.989, Pāṇ 5.4.136, Pat, Susr 1.13 's. seeded' (the

jujube) तनुवाजा L s. sized (said of a cooking

utensil) मितम्पय f(ज्ञा) Daś s. space of time क्षणार्ध

W 's. twigged' (Hydistis Burmanniana) कश्शिरवः L

a species of Jambū with s. balck fruit ह्रस्वजम्बू f L

the species of s. bird पक्षिकाटः MW very s. प्रलयाय स

, स्वलप f(ज्ञा) Mn, MBh, etc , स्वलपक f(इका)

AV, etc , स्वाल्प W , प्रभयल्प AitBr ,

परिलघु Uttarar , (as an attendance) प्रलघु

Kād , कणीयस् L, कनीयस् , ~~हृषीयस्~~ हृषीयस् SBr,

AsvŚr, RPeāt, etc , हसिष्ट SBr , हस्वक MBh,

Hariv, etc , क्षोदिष्ठ (Pāṇ 6.4.156) W , क्षुद्र

f(ज्ञा) AV, VS 14.30, TBr 3, ŚBr, ChUp, AitUp, Yājñ, etc ,

कनीयस् RV, AV 3.15.5, 12.4.6, TS, ŚBr, etc ,

सुसूक्ष्म f(ज्ञा) MBh, R, etc , परिपलत्र f(ज्ञा)

Var , सुग्रात्सिन ŚBr very s. matter स्वल्पविषयः

'having s. sized fruit' (an dersonier robitaka) स्वल्पफलः

L .

to become s. स्वल्पीभू स्वल्पीभवात् Megh , हस

cl 1 हसाति , हसते Mn, MSh, etc , कृशाभू

, कपा cl 1 कपाति , कृञ्च कृञ्चाति

Dhātup 7.4 , चुट् (चुण्ट् , चुण्ड्) चौराति (चुण्टाति ,

चुण्डाति) Dhātup , चट् cl 10 चुट्याति Dhātup 32.

24 , चट् cl 10 चुट्याति Dhātup 32.24 (च.ल.चुट्)

लिश cl 4 लिशयते Dhātup 26.70 to be s. कुच

cl 6 कुचति Dhātup 7.3 , पुट् cl 10 पाटयात

Dhātup 32.24 (पल. पुट्) , पुट् cl 10 पुट्यात Dhātup

32.24 (पल. पुट्) , लिशि cl 4 लिश्यते Dhātup 26.70

, सुट् cl 10 सुट्यात Vop, Dhātup 32.26 to

make s. हस caus हासयात Gobh, Mn, etc, अलपीक

L , अलक्षय Nom अलक्षयति ^{IV} , कुच cl 6

कुचति Dhātup 7.3 , कुञ्च , कुञ्चति Dhātup

7.4 , पारिखण्डय Nom पारिखण्डयति Balar, Bhatt to

render quite s. (the body by magical power) श्रीभसंक्षिप

MBh 5.283.

smaller adj अल्पतर (compar) RPrāt, KātyŚr,

etc, अल्पीयस् KātyŚr, Mn, etc — कनीयस् MBh 13.2560

— हसीयस् ŚBr, ĀśvŚr, RPrāt, etc — कनीयस् RV,

W 3.15.5, 12.4.6, TS, ŚBr, etc, कन्यस् f (आ, ई)

Hcat — क्षोदीयस् (Pāṇ 6.4.156) Kāth 15.5, Hcar.

behaving in such a way as that the smaller precedes

यथासूक्ष्म pl Āryabh, यथासूक्ष्म ind Kā comparative

ly s. विशुद्ध AitBr each s. than other विशुद्ध

AitBr s. by a quarter पादान Āpost, s. b. a

quarter पादुन L s. or greater than होनाधिक

(abl) VarBrS s. than a closed hand निमुष m or f

AitAr the state of being s. जानिषत्ता, जानिषत्वम्, thxxx

कनीयस्त्वम्
कनीयस्त्वम्

Heat with a s. share भागानुभागेन

to become smaller अल्पीभू Kath s to make s.

कनय Nom कनयार्ति Bhatt 18.25.

smallest adj अल्पिष्ठ Pān 5.3.64 - हसिष्ठ

SB̄r — कनिष्ठ ~~TS~~ TS, SB̄r, etc, कनिष्ठक f(इका)

AV 1.17.2, कनयस f(अ, ई) Heat — कनयक Heat 1.

302.16 (opposed to uttama and madhyama) कनय f(अ)

Heat 1.302.8 ff ~~xx~~ — दादिष्ठ (Pān 6.4.156) MaitrS

1.8.6, GopBr 2.1.9 — तानु Superl of तनु SBr

1.7 .

(in mathem.) smallest number by a common divisor

दृढ (दृढ) the s. particle प्रणिमन n SBr the

s. she-goat यमाजा AV 5.18.11.

to be reduced (by division) to the smallest quantity

प्रपवत्य Bij.

smallness n लघुता MBh, Rājat, Śis, लाघवम्

R, Mālav, MārkP — प्रल्पता, प्रल्पत्वम् — हसिमेन m

g पृथ्वादि — क्षुद्रता, क्षुद्रत्वम् w, क्षौद्रम् g

पृथ्वादि — तानवम् (g पृथ्वादि) Amar, Rājat,

4,25 — (of property) कार्श्यम् — लेशः w —

शैथिल्यम् MBh, Kāv, etc.

exceeding smallness प्राणवम् (gana पृथ्वादि)

excessive s. क्षौद्रिमेन m g पृथ्वादि .

small-pox n शीतला, शीतली w- मसूरिका

Susr - जुली L - पापरोग L - भारि f L -

रत्नवटी, रत्नवरी L - वसन्तप्रणम L -

विस्फोटक: w- संचारियुण्डका Gal.

a kind of small-pox मसूरी L.

smaragd m हरिमाण Bhatt.

smart adj पटु f(पटु or पट्टी) MBh,

Kāv, etc — उल्लूक L — ज्ञाशुकारिन Kād — पृथु f

(वी०३) L.

looking smart अभिशोभित Hariv, Kathās.

smartness n इभानमोलिका L.

smash vb यूणिक् KātyŚr 15.9.29, Suśr, वि-यूण

वि-यूणयति MBh, R, Suśr — मृद् cl 9 मृद्वाति (cl

1 मृदाति, मृदति MBh) MBh, Kāv, etc — मृण cl 6

(Dhātup 28.41) मृणाति RV, AV, मृ cl 9

(Dhātup 31.22.26) मृणाति RV, AV, Br — मृवमृज MBh,

Kum 3.74.

to smash to pieces संशु संशुणाते Br,

ĀśvGr , विद्यद् , विद्यद्ते Prasannar.

to become smashed चूर्णीभू Bhp 10.72.37, Vikr 1.

4 , विचूर्णीभू , विचूर्णीभवति Śank.

smashed adj युगीकृत MBh 6.5424, R, VarBrS, etc

युगित MBh, R, etc - विनिष्पष्ट MBh, BhP - प्रशीर्ण

ŚBr, KātyŚr, MBh - शकलोक्त MBh, Kāv, etc.

a mere smatterer किर्याश mf n.

smear vb I लिप् cl 6 (Dhātup 28.139) लिम्पति

लिम्पते TBr, etc, विलिप् विलिम्पति, विलिम्पते

ŚBr, etc, प्रलिप् प्रलिम्पति, प्रलिम्पते ŚBr,

GrŚrS, Kauś, etc, प्रलिप् caus प्रलेपयति MBh, Var,

उपलिप् उपलिम्पति ĀsvGr, ŚāṅkhGr, Gobh,

MBh, etc, उपलिप् caus उपलेपयति Mn 3.206, R, उपलिप्

P KaushBr, ŚāṅkhŚr, Suśr — रिप् RV — दिह् cl 2

दिग्धे
दिधि, ~~दिधि~~ Dhātup 24.5, ŚBr, KātyŚr, Mn, MBh, R, etc, संदिह्

संदेधि- Kaus, MBh, etc - मृक्ष cl 1 मृक्षति, मृक्षति

Lalit, मृक्ष caus मृक्षयति, मृक्षयति KātyŚr,

Buddh, अभिमृक्ष MBh 13.1486, अभिमृक्ष caus MBh 13.

7426 - संरुष caus संरोषयति Susr - रुक्ष cl 10

रुक्षयति (Vop also रुक्षाययति) VarBrS - अभ्यञ्ज TS,

AitBr, etc (with butter) उपाञ्ज उपानत्ति

TS 2.6.3.4, 3 .

to smear all round परिलिप् परिलिम्पति

ŚBr, Kauś MBh, Suśr, ~~xxxxxx~~ पर्युपलिप पर्युपलिम्पयति

Gobh to s. anything on लिप् caus लेपयति (acc)

(loc) Heat, Suśr to s. anything with लिप् caus

लेपयति (acc, instr) Heat, Suśr, लिप् caus

लिम्पयति (acc, instr) to s. one's self अवलिप्

Ā Bhp, अलिप् अलिम्पते to s. one's self

with स्ना cl 2 (Dhātup 24.44) स्नाति cl 4 (Nir 7.

12) स्नायति (ep. also स्नायते) (instr) Sarvad to

s. over समालिप caus समालेपयति Sāh , समालेप

परिदिह * पदेदिह Suśr , परिदिह (only Subj) RV ,

पत्यञ् पत्यनत्ति पत्यजात ~~xxx~~ ŚBr , समाञ् समनत्ति

समञ् VS, ŚBr , समालभ समालभते Kāv,

Kathās, Suśr to s. with प्रभिलिप caus MBh 13.7427,

प्रभिलिप TS, Kauś , विलिप caus विलेपयति

(instr) Heat , विलिपे विलिम्पति, विलिम्पते (instr)

Kum , प्रञ् cl 1 P Ā caus प्रञ्जायते , प्रञ् cl 7

अनादि, अङ्ग, विमृज विमार्ष्टि, विमृष्ट (instr)

GrSrs.

to be smeared लिप् pass लिप्यते (ep. also

लिप्यति) to be s. over संदिह् pass संदिह्यते Nir

2.7

to cause to smear लिप् caus लेपयति

to s. (with (cowdung) गोमय Nom गोमयाति Dhātup 35

smear adj I लिप्त AV, etc, अनुलिप्त Bricch,

Kathās, etc, अवलिप्त Bh 1.6391, 8.2059, Susr, Vet,

अनुलिप्त, विलेपनिन् R, विलिम्पित L,

लिप्तक - रिप्त BH 1.162.9 - दिग्ध, छ

उपादिग्ध Susr, निर्दिग्ध, निर्दिग्ध - प्रक्षित

Hariv - रक्षित VarBrS रक्षा f(आ) R, Mudr -

विचरित litus - मृष्ट R, Weis - उपचित.

anything smeared on लेपः Bh, Hariv, Susr, etc 'hav-

in a mud c. body (F. of a Panara) पङ्क. दिग्ध शरीरः

Hariv having the hands s. लिप्तहस्त , दिग्धहस्त

having the limbs s. ith दिग्धाङ्ग f(ई) (ifc) Bh, R,

etc having the whole body s. ith blood रुधिरचर्चितसर्वाङ्ग

f(ई) Vet mud s. पङ्कदिग्ध s. over विलिप्त f(ङा) ,

(i.e. grown blind) अपरिप्ल 1.118.7, 8.5.22,

अदिग्ध sur , Bh, R, etc , संदिग्ध Bh, Kav, etc ,

अप्ल (√अञ्) , विरक्षित WarBh s. with

अनुलेपिन् (ifc) Bh , लेपिन् (ifc) Kalid ,

लेपनम् (ifc) , चर्चित ifc Bh 2.2371, WarBh

1569h, etc , विषाङ्गिन (ifc) linear , स्फुटित

(comp) Hh, Kāv, etc , संलुलित (Sch) , (blood)

परिस्पृष्ट Hh . with chee घृतवत् H, A, S,

For 2.12 s. with ink मषीलिप्त Kathas s. with mud पङ्क. 17h

it s. with ointment मृष्टानुलेपन s. with poison

विषादिग्ध Hh, विषपादिग्ध VarBrS , विषान्न L s. with

Toma सोमालिप्त s. with the juice of chewed betel ताम्बूलान्न

Sah 3. $\frac{60}{61}$ well s. सोमालिप्त MW ' whose body is s. with

ashes ' (N. of Siva) अस्माद्भूलिताविग्रह Sivas .

to be smeared

लेपनीय

MN,

लेप्य

MaitrUp .

one who smears

पलिप

mfn W

one who has smeared

लिप्तवत्

mfn .

smearing adj उपलेपिन्, प्रलेपक

smearing over विलेपिन् Kathās .

wishing to smear दिदिक्षा Top 3.151 .

smearing (the act of) लेपनम् ṬsvGr, Ph, etc,

विलेपनम् VarārS, Kathās, Gusr, प्रालेपनम् ,

प्रालेपः , प्रलेपनम् , लेपः Yān, Fiv.

Bur, लिपः , लिपि f, लिपी L, लिप्यः

Pen 3.1.138 — प्रदेहनम् Kauś — प्रत्यञ्जनम् sr, pr

— उपाजानम् KātyGr — उपाङ्गः Car — समञ्जानम् —

कषायः, कषायः L, निकषः Malav 2.f, निकषः

L .

the spot (on the sacrificial post) which is smeared

with ghee घृतावनि f L .

the state of being smeared उपदिग्धता Kim .

anything for smearing on the body वर्णिका, वर्णिकम् ,

वर्णिका Aitār, ŚaṅkhGr, etc (ifc f इका) s. the body

with ashes भस्मादूलनम् Apr s. the body with incense

चारिक्यम् L चरिक्यम् s. with गोमुखम् (in comp) 'is

3.48 s. with ashes भस्मलेपनम् Can s. with ordure

अमेध्यलोपः.

sneary अः पिच्छूल f (त्रा) Wh, Suc (पिच्छूल^ललम्)

etc , पिच्छूल Wh, Kad v.l. पिच्छूल) .

t make sneary पिच्छूली कु Kad .

smell vb I द्या cl 1 or 3 जिघ्राति SB 14, 15

2.98, SB, Hariv, P, उपघ्रा उपजिघ्राति SB, Pach,

समाघ्रा समाजिघ्राति P, Briceb — विघ्रा विजिघ्राति VarBrS,

प्रभिघ्रा प्रभिजिघ्राति Kad — वा cl 2 (Phatup 20.42)

घ्राति (trans) Vikr 4.41 (v.l.), प्रवा प्रवाति

SB, i, etc — प्राण प्राणिति (Pāṇ 8.4.19, Uch)

(Vop) Samk .

III नल cl 1 Phatup 20.8 — शिद्ध्य cl 1

शिद्ध्यति hat n 5.5, शिंह .

to smell anything आद्या आजिघ्राति (acc) Ait^p,

IsvGr, In, etc to s. at उपाद्या उपाजिघ्राति (and उपाजि-

घ्राति, उपाजिघ्राते ep) , समुपद्या समुजिघ्राति

घ्रा , द्या cl 1 or 3 जिघ्राति B, VarBrS, 62.1, Wit ,

व्याद्या व्याजिघ्राति Pat on Pan 3.1.127, Vartt 1 ,

आद्या आजिघ्राति (acc) VS, Bh, etc , समाद्या

समाजिघ्राति B, Grice , उपद्या उपजिघ्राति ,

समुपद्या (only ind समुपाद्याय) Bh, P , अनुद्या

Katha , अवद्या B, etc , विद्या विजिघ्राति VarBrS,

प्रभिद्या प्रभिजिद्यति

, उपशिक्ष उपशिक्षति

thatt to s. out विद्या विजिद्यति thP .

to cause to smell प्राद्या caus प्राद्यापयति

Katy'r to cause any one to s. at द्या el 1 or 3 जिद्यति

(.acc.) that 15.109 to cause to s. at उपद्या caus

उपद्यापयति TS 1.2.8.1 , प्रवद्या caus प्रवद्यापयति

TS, 1Br, 1Br .

smell n गन्धः Bh 1.162.10, A, 7, etc (ifc गन्धा

Bh, Bh), गन्धम् Phyanab p 7 & 9 — घ्राणः, घ्राणम्

SanthCr 4.7, Bh 3.12844, घ्रेयम् Bh 2.12.16, Sur, BhP

7.12.26 — आगोदः Bach, Verh, 'is, Kathas, etc — नलम्

L — नभस m L (= घ्राण) .

absence of smell नैर्गन्ध्यम् Bell in on um 3.20

badness o s. दुर्गन्धता sur bad's. दुर्गन्धिः Kauś ,

दौर्गन्धि m (Pivvā , दौर्गन्धि (W) m . दौर्गन्ध्यम् Bh,

असुगन्धः BhP : causing a strong s. (betel)

श्रीगोदजननी

L endowed with the quality of s. गन्धवत्

n n larka a pleasant s. सुगन्धः B, सुरभिगन्धः

BhF, सुरभि

n SBr, CrGrS, Ch p, F having a bad s.

or taste दुर्गन्धिरस

mfn Baudh having an offensive s.(said of breath) संवासित mfn Busr having a pleasants. ससुगन्ध n n CrGrS having a s. गन्धिन् mfnBh 14.1398 having a wonderful s. अद्भुतगन्ध mfn having

bad s. विगन्ध

mfn lardGr, Busr having only the s.

गन्धिक

mfn ifc having only the s. of गन्धिन् mfn

i c (Pāṇ 5.4.136) R 7.24.29 ' having only the s. of a

mother ' , an unnatural mother) मातृगन्धिनी R having

s. सगन्ध mfn Susr having the same s. as

mfn (instr or comp) VerBrS, Vop, सगन्धिन् MBh having

the s. o गन्धिक m n ifc , गन्धि mfn only ifc (Pāṇ

5.4.135-137) MBh 13, R, Bṛh 2.7, etc , गन्धिक

mf (इवा) ifc having the s. of an elephant in rut रुक्ता

mf (ग्री) n L : having the s. of saṅgas ' (a kind of perfume)

भस्मगन्धा , भस्मगन्धिका , भस्मगन्धिनी L hav-

22578

34572

the s. of a bad oil

मेचरिक्

mfn L

having the s.

of camphor

मुखवास

mfn L

having the s. of fish

मत्स्यगन्ध

mf (प्रा)n MBh,

मांसि

mfn MBh

having

the s. of sperm

मेदसा

मांसि

mfn L

having the s. of

urine

मेहल

mfn L

the mere s. of anything

गन्धः

(ifc) MBh 1.987, Pan 5.4.134, Pat , Susr 1.13 the organ

of s.

प्राणान्दियम्

Jain, Susr

a sexually weak man (who

is stimulated by the s. of the female organs)

सौगन्धिकः

Susr

a s. like that of raw meat

विस्त्रम्

L

s. of

bellmetal लसः L the s. of cowdung मुक् the s. of

faeces वापकः L the s. of the breath of a cow साणि

n L the s. of the rut of an elephant मूत्रेण रुदः L the s.

of the urine of cow मूत्रः ~~मूत्रः~~ strong s. प्राप्तादः

Rash, Legh, Bis, Kethā, etc without s. अगन्ध nfn,

अगन्ध, अगन्धिन nfn ishn.

smelled adj आघ्रात

usr, घ्राण

L —

शिक्षित L.

smelled at उपघ्रात

In 4.209, 3 ut 17.12 ,

आघ्रात

Sak, Hit, etc. .

' to be smelled ' (odour) घ्रातव्यम् 3Br 14.8.1

24 L 3.17, Prasnip 4.8, hartp 1.7 , ' wha may be s., smell

odour) घ्रायम्

13h 2.12.14, usr, 17 7.12.28 to be

s. at आघ्राय

13h 17.610 improper to be s. at आघ्राय

In what may be s. घ्रायम्

13h 2.12.14, usr, 17 7.12.28

34574

having s. *YIT*

mfn MBh 7.5228 (ifc) .

one who smells घ्रातृ

mfn SBr 14, MBh .

smelling adj जिह्वा

Pan 3.1.13, (a scent)

आघ्रात

Hariv, घ्राण

L, घ्रातृ—सगन्ध

घ्रातृ, गन्धग

bearing ill-smelling fruit (Serrantula anthelmin-

thica, पूतिफला, पूतिफली

L ' having ill s.

blossoms ' (Citrus medica) पूतिपुष्पिका L ' having

ill s. leaves ' (a variety of Syonaka) पूतिपत्रः L

ill s. दुर्गन्धिः mfn Pariv, Susr, दुर्गन्धि mfn AV, ChUp,

Mn, etc , विगन्धि mfn Bhartr s. badly कपूय

~~mf~~ f(आ) ChUp 5.10.7, Nir s. like the breath of a cow

साणि L s. like a dead body कुणपगन्धि Susr s.

of गन्धिन (in comp) BBh, T, Ragh, 15, ChP, गन्धि

only ifc (Pan 5.4.135-17) BBh 13, P, Pash 2.7, etc ,

गन्धिक ifc s. of bitumen शीलेयगन्धि W s. of

faeces स्थानिक

L s. of ointment

अञ्जनगन्धि

RV 10.145.6

s. of raw meat

विस्त्रगन्धि

Red s. of

smoke

धूमगन्धि

RV s. of the bottle gourd

अम्बाबुगन्धि

A, Paip

sweet s. सुरभिगन्धि, सुरभिगन्धि

MBh,

Kav, e c , सुरभि

f (इ: or ई) RV, etc very sweet s.सुसुगन्धि, सुसुगन्धि

MBh, P, etc .

snelling n द्वाणः, द्वाणम्

ŚBr 14, n, 3hP,

(the scent of) ओद्वाणम् Gaut, Kathās, अवद्वाणम्

ŚBr, अवद्वाः ApŚr, द्वाति

f Brāhṇ 1.3,

(the act of) (at) व्याद्वाणम्

Nir- — (the nose)

सीद्धिनी L, सिद्धिनी .

(the act of) snelling at उपजिद्वाणम्, उपजिद्वाणा

Car, अभिद्वाणम्

Common on Gobh, अभिजिद्वाणम्

Gobh, अवद्वाः

ApŚr, अवद्वाणम्

Nētr s. at anything

ing समाद्वाणम्

Ēd ' s. like flowers

११
मुष्पसारभा

L s. like anala leaves and santal wood (H. of a

dh) लमालपत्तचन्दनगन्धः the s. of an odour गन्धद्राणम्

a weak man who has no desire for cohabitation without

s. the genitals नासयौनि m Bhpr .

causing to swell at अवद्रापणम् Ap' (in med)

anything given to s. at उपशिद्धनम् Susr 2.515.11 to

find out by smelling विद्रा विजिघ्राति Bhpr so as to

smell at अवद्रायम् ind KātyŚr .

smelt adj द्यात

(Pan 8.2.56) VS 20.7 .

to be smelt at अवद्यय

TBr .

smelling at उपद्रायम

ind p WairS 2.1.3 .

smelter (of metal) द्यात

m RV 5.9.5 —

द्वि

m RV 6.3.4 .

Smilax china कार्मुकः

Pr — द्वीपान्तरवृक्षा

Bhpr .

smile vb स्मि

cl 1 (Thātup 22.51) स्मयते

Pr, S, Kāth, स्मि

cl 1 (Thātup 22.51) स्मयते

Pr, Mar, etc, स्मितं कृ

(on) अभ्युस्मि

Pr, Mariv — हस

cl 1 हसति

Thātup Br, Gobh, Bh,

etc, उपहस उपहसति — उस्मि उस्मयति, ~~स्म~~

to smile at सिस्मि संस्मयते L to s. upon

अभिस्मि MBh 3.8732 to s. on अभ्युस्मि (acc)

MBh, Hariv to s. upon उपस्मि RV 10.123.5 .

to be smiled at हस pass हस्यते MBh, Kav,

etc .

to cause to smile स्मि caus स्माययति,

स्माययते to s. improperly कुस्मय on कुस्मयते

hatup 33.17 to s. like a lotus कमलाहास Nom

कमलाहासति Dhurtas .

smile n स्मितम् 100, Kāv, etc, मन्दस्मितम् —

मन्दहास्यम्, मन्दहासः 100, मन्दहासम्

(100) — स्मयनम् 100, स्मिती 100, उत्सृजः

L, उत्स्मितम् 100, स्मिरः 100, स्मिरता 100, —

इषदास्यम् (of the sky) — (sheet lightning) हस्कारः

RV .

accompanied with smiles स्मितम् mf(आ)n Ratnav

Sis addressing with a s. स्मितपूर्वाभिभाषिन् mfn Kāv (an

ere) bright with a s. स्मितोज्ज्वलः mfn Kāv (an

of a s. सुहासहीन mfn hāsy 'having a shining s.' (N)

देवस्मिता

of the daughter of a merchant) स्मितशार्ङ्गिन् / Kat'as

having a pleasant s. सुहास m (आ)n Chandom having

smiles स्मितशार्ङ्गिन् mfn inward smile अन्तःशस्मितम्

aurap a meaning s. साकूतस्मितम् , साकूतहसितम् Gī

an open s. (i.e. one in which the mouth is sufficiently

open to show the teeth) विवृतशायनम् AsvS 'preceded by

a s. ' (with a smile , smiling) स्मितपूर्व mfn with

a slight s. one in which the lips are ram on on side

without the teeth being shown वक्रोष्ठिः, वक्रोष्ठिकम् L,

वक्रोष्ठिका Paris' a s. aside स्मयस्मितम् Nam speak.

-ing with a s. स्मितवाच mfn Nam speech accompanied by

smiles स्मितपूर्वा वाक् with an angry smile सरोष्णिस्मितम्

ind Ratnav with a s. स्मितपूर्व mfn .

smiled adj स्मित

MBh, R, etc — वैपुष्पित

Divyav .

smiled at विहसित

Kathās .

to be smiled स्मयनीय

स्मितव्य

Tār.

having smiled at उल्हासित्वा (irr) ind p R 1.2.65 .

smiler n हासितृ

mfn MW .

smiling adj स्मयिन्

ukar, स्मितपूर्व MW,

स्मितशालिन् , सस्मित

f(आ) Pāṭha, 'śis —

सस्मैर Subh, स्मैर

f(आ) Hariv, Kālik, Pāṭha, etc

— स्मित

Sh, R, etc —

मन्दहास Bham, इषद्धास,

इषद्धास्य, हस्य

f(आ) MW, हसत्, सहस्य

f(आ) 6.57, हासित Kathās, विहसित Hariw,

Gaurap, प्रहसत f(अन्ती) -- प्रसन्नमुख -- (as a

face) फुल्ल f(आ) (Pan 7.4.89, 8.2.55) तान्त्र,

प्रफुल्ल, प्रफुल्ल Pan 7.4.89, 8.2.55, फुल्लदृष्टि,

फुल्लनयन, फुल्लनेत्र, फुल्ललोचन .

not smiling अस्मैर f(आ) Balar .

having a cheerful smiling face सुहसन्न W

having a s. face विमितमुख , स्मैरमुख Kum,

Gīt s. at स्मैर Subh, हासिन (comp) 8.3h,

Hariv, etc s. beautifully विभवशीभिन् s. bright

tly शुनिस्मित f(आ) Ph P, etc s. faced फुल्लवदन

(looking pleased or happy) फुल्लवदन s. inward-

l. अन्तःस्मैर ^{ham} s. sweetly शुस्मित f(आ)

L .

smiling n नस्मिन्नि f स्मिता Sāh -

विहसिन्त Kāv, Sāh, विहसतिका hear, विहसन्त

W .

smiling at anything स्मयः (ifc fआ) MBh,

chartr s. improperly कुस्मयन्त Dhatup 33.37 s. in

tears अपहसितम् Dasar .

to begin smiling उल्सि उल्सयति .

smilingly संस्मरन्

ind Hasy .

smite v b हन्त cl 2 (Dhātup 24.2) हन्ति (rarely

हते and cl 1 हन्ति (e. also जिघ्नति, जिघ्नते), etc

परिणिहन्

(Pāṇ 8.4.17) परिणिहन्ति IBh —

यद्य cl 5 यद्वोति Dhātup 27.26 .

smith n लोहकारः R, Hit, लोहकारकः L — कार्मरः

IV 9.11.2, कार्मर — ब्रह्म

nfn RV, AV, etc —

गुह्यः Un 1.62 .

smith's work कार्मरिकम् gana कुलादीदि .

smithing adj प्रहारिन् Bh, Kav, etc .

smitten adj हत AV, e c, अभिहत AV 11.10.

22, etc, निहत Bh, Kav, etc — प्रहत Bh, Kav, etc

having (heir) armies smi ten निहतसेन

s. by the ind वातहत Susr s. with the fear of love

स्नेहसंज्वरवत् Malatim .

smoke vb धूमाय Non धूमायति, धूमायते Br, var. 10th,

संधूमाय Non संधूमायते ivvav, विधूप विधूपायति

AV, pass विधूप्यते Susr .

to cause to smoke धूमाय caus धूमामयति 10th .

smoke n धूमः R^m, etc, धूमिका Kathas,

व्योमधूमः L — अग्निबाहु m L — अम्भःसू m L —

अहजीवः — कचमात्रः L — करमात्रः — स्वतमात्रः

L — (supposed to be a principle ingredient of clouds)

घननाभि m L — जीमूतवाहिन m L — तशि

स्तरी — दहनकेतनः — नभोळयः L — मैद्ययानि

m L, मैद्यवाहिन m L — मैद्यकः L — मम्भः L —

ममद्वाहः L, वायुवाहः L — व्यामः L — शिखिध्वजः

L — श्वेतमात्रः L — सुपर्ण m L — स्तरी L .

accompanied with fire and smoke साग्निधूम mf

Kari aromatic s. proceeding from gum and resin धूमः

Kath, GrS, Yājñ, MBh, Āv, etc ascending s. धूमोद्गमः

Ratn, Ās cloud of s. धूम्या Kāṭim, धूमावलि

W coloured with s. धूमरक्त mfn SBr consisting only

of s. धूममय mf(इ)n MBh drinking s. धूमप

mf ivyav enveloped in s. सधूम mfn Kāṭim, B

enveloping in s. आधूपनम्, आधूमनम् VBr free from

s. अपधूम mfn Bṛh giving out s. प्रधूमित mfn Bṛh

having s. as light धूमप्रभा L having s. as sign धूमकेतु

mfn (Agni) RV, (the sun) Bh having the form of s.

धूमाकार m n V issuing s. धूमोद्गमः Patn, Pas a mass

of s. धूमजालम् Bh. moving like s. धूमवद्गति

mfn Bh s. colour धूमवर्णः Variv s. coloured धूमवर्ण

mfn Bh, 7, धूम mf(आ) n VS, Br, etc, आधूम

mfn Br, धूमल् mf n L, धूमाभ mf n L,

धूलिधूम mf n BhP, (air wind) धूमाभः L,

श्रीवाल mf n L ' s. encumbered ' (a cloud) धूमश्रीनि

m L ' s. enough ' (thick s.) अलधूमः L s. for driv-

ing off mosquito मशकाश्व्यूमाः ' s. marked ' (fire)

धूमध्वजः Sarvad , (fire) धूमकेतनः Ragh the s.

of a burnt offering निगरणः L the s. of a house (?)

धुन्धुमारः the s. of burning cow dung शकधूमः

A , शकधूमः the . of burnt fragrant resin / imp

like from its dark colour or cloudy nature गन्धपिशुनिका

L s. of the dead i.e. of a funeral pile प्रेतधूमः

an, Y-jn ' s. outlet ' (chimney) धूमनिर्गमनम् Host

s. rising from a funeral pile विताधूमः

Wathas the s. ris

-ing from burnt incense सैचारिन्

m l s. struck

धूमपहत mfn usr ' s. 's wife ' (fog mist) धूममहिषी

L smothered with s. प्रधूमित

mfn agh

state of being

s. धूमता f thp tasting of s. धूमित

mfn L a

thick cloud of s. धूमानुबन्धः

Ratn thick s. धूम्या

Palatin the vehicol of fire i. e. s. आग्निवाहः

L when no

s. is seen विधूमे धूमावलि in in 6.56 smell of s. धूमय

to cover with smoke धूमय

Nom धूमयति

R

to envelop in s. आवधूमय

Nom P,

आवधूपय

Nom P

TAr .

smokeless adj निधूम

Malatim — विधूम f(आ)

MBh, R, etc — अधूमक .

smoking n धूमलम

hashab — शीवालु

L.

smoking adj धूमवत Susr .

not smoking (said of fire) विध्युत f(आ) h,

R, etc .

smoking n धूमायनम् usr, धूमायितम्

h, धूमिन mfn RV .

smoking for the sake of one's health प्रयोगपादम्

Car .

smoky adj धूम्र f(आ) १२, ३२, etc, धूम्रवत्

Susr, Sarkas, सधूमक Susr, धौमीय —

सोवाल L.

smooth vb श्लक्ष्णाय com श्लक्ष्णयति Naty'r,

श्लक्ष्णीकृ श्लक्ष्णीकरोति ApSr, १३, १४ — मद् cl 1 म्रदते

आवप caus आवापयति — उन्नी उन्नयति,

उन्नयते Grhyas — (hair) वितूस्तय वितूस्तयति

Pan ३.१.२१, Sch — आमृज Intens / मर्मृजत्

—यूप intens योयुष्यते TS, Śr .

to smooth round about परिक्लिष्व परिक्लिष्वति .

smooth adj I श्लक्ष्ण f(आ) II, etc, श्लक्ष्णक

f(इका)) , श्लक्ष्ण — रिनिग्ध ph, vav,

Susr, etc — मसृण Kāv, Kathās — चिकृण (आ)

12.6854, 14.1416, Susr, Śak, KāṭyŚr 26.1.4, Sci, चिकृण

चिकृण
सम L — संभ f(आ) Ø PV, etc — स्पर्शवत्

Bh, Kum - मैदुर L - सान्द्र f(आ) Kalid, Vas -

नतपर्वन् Deb 5.7143, Sak 7.162 .

II अजि 18, अजितव AI - निर्लम् Kaus

-- वीत EV 4.2.11, 9.97.17 — (prob शिपिविषक

f(आ) 19 - सृप्त RV -- स्त्यानं L, स्निग्ध .

not smooth अस्निग्ध .

having a smooth bark ! (Bauhinia Tonerrosa)

शकृदालय m L having a s. box (the chariot of

the Larins) सृप्तवन्धुर RV having a s. form ' applied to

the sacrificial post) श्लक्ष्णरूपसमन्वितः ३ having s. and

सुप्तकरश्म RV made s. प्रगुणित Palar, Pañc more

s. श्लक्ष्णतर most s. सुसम १ E perfectly s.

सुसम f(आ) Karṇa producing what is s. and rough

(a line) समविषमकरः Sukas a s. course प्रवतः

f RV, etc. ' s. leaves ' (a species of Karanja) सिग्धदलः

L, सिग्धपत्रः L s. like a serpent प्रदाकुसानु RV a s.

one श्लक्ष्णीशीलायुः a s. woman नताङ्गी Palar in 1.38

so s. to make thoroughly s. यथासुष्ठु in Palar very s.

सुप्रसूय f(आ) ३३३, सुस्निग्ध f(आ) ३३३, ३३३,

Pancar, अतिस्निग्ध, अतिचिकुण.

to become smooth उपस्निह उपस्निह्यते ३३३ to make

perfectly s. सुसमी कृ ३३३ to make s. मसृणय

३३३ मसृणयति ३३३, मसृणय ३३३ मसृणयति ३३३

मृज् cl 2 मार्षि (३३३ also मृष्टि and cl 6

मृजति, मृजते) RV, ३३३ ३३३, ३३३ —

किरव cl 6 (३३३ p 2.72) किरवति (rarely किरवते)

३३३, प्रगुणीकृ Car, Panc .

smoothed ad मसृजित atarar - परिमृष्ट rest

R द्यदित MBh 14.2521 .

smoothing n स्तुक्षणम् Kāṇva, स्तुक्षणीकरणम्

Kya an, ch — (on hair) भञ्जनम् Viddh—(a confli-

.ct) द्वेदः Kaṭha 69.322 — परिकिरणम् ark—

अकोटनम् akōṭa—यौयुपनम् SS, sch .

smoothness n स्नेहगता Car ^{९९} वेनोवध्यम्

Susr, स्नेहः (स्नेहम् 'अर्धचर्दि' inc f आ)

carBrS नैचिकृणता Susr 4.9.20, नैचिकृणत्वम् W —

भाजः .

smother (prob) vb सुभ cl 9 सुभ्नाति,

सुभ्नाति TS .

smothered adj सुभ TS .

smouldering adj प्रधूमित Ragh .

Smritis n आप्तवाच f , आप्तश्रुति f T, आप्तगम .

any act enjoined by Smriti स्मार्तिकर्मन n, स्मार्तिक

, ~~any~~ स्मार्तिक, स्मार्तिकर्मन n any S. re work based

on s. स्मार्तिसूत्रम् I 145 based on the S. स्मार्ति

min ĀsvGr, Yājñ, Sarvad based upon S. स्मृतिमय m (ई) n

Pracand : form its being so mentioned in the S. इतिस्मरणात्

recorded in the S. स्मार्ति min ĀsvGr, Yājñ, Sarvad .

to be mentioned in the Smriti स्मृ pass स्मर्यते

snail ३ शम्भूकः .

a kind of snail १क्षितिजः , १क्षितिजन्तु in L ,

१क्षितिनागः L , १क्षितिजन्तु , भूजन्तु in L , भूनागः

basenrac , भूमिजः L , शङ्खनखः , शङ्खनकः .

a kind of snail-shell भूनागः basenrac .

snake n I सर्पः (ife fआ) P, etc, सरिसृपः,

सरिसृपम् (ife fआ) P, etc — नागः ' 9.77.3, 10.13.1, etc

— अहि m P, etc, अही m P 9.77.3, 10.13.1,

पावाहि m P — भुजगः 13h, Kāv, etc, भुजंगमः

Susr, Kāv — उरगः, उरोगमः

Suparn, उरङ्गः

उरङ्गः — कुण्डलिन् m Pāṭat 1.2 — (esp.

the Coluber Vāra) फणकरः, फणधरः, फणवत् m L,

फणभृत् n Lir, Pāṭat — (esp. the Coluber Vāra) फणाकरः

L — भोगः Suparn, भुज्यु m P 10.9.8, 3 18.42

— वाकिन् m ^T, चक्रधरः

Pañcat 1.261 — बिलङ्गमः

बिलवासिन् m, बिलशयः mfn ³, बिलेवासिन् mfn

— देदशुकः Yājñ 1.197, Ch 1, Ch 4-7 — स्थिरदंष्ट्रः

L — विषभृत् n ^{*} — विषाननः, विषास्यः L — दृष्टि-

विषः — विषधरः, विषधरी

Pañcat ubh —

विषदन्तकः L — व्यालः Wh, K^v, etc, याडः L —

कञ्चुकिन् m ^L, कञ्चुकालु m ^L, कचाकु m ^L — द्विजिह्वः

Wh, L, etc, जिह्मगः mfn ^{Car} 22.9 — वायुमक्षः,

वायुमक्षः — पवनाशः, पवनाशनः L, मारुताशनः

L, क्षसनाशनः. ¹at, अनिलाशिन् m L — कर्णहीनः. T,

कर्णवर्जितः. L, ^m चक्षुष्कर्णः. Gal, दक्कर्णः, दृक् श्रुति

m L, चक्षुः श्रुति m Rajat 5.1, चक्षुः श्रवस् m Ch 12.

13-03, Kir 16.42, ish, ¹ashikh 5.161 — मण्डलिन् m Ch,

ar, ¹ash — कक्राङ्गः. L — विलोमः. L — दायः. L — भेकभुज्

m L → अवधक्षः. L .

II अक्षः. L — अगः. L — अण्डजः. L — अव्ययः.

L — इरपादः. AitBr — काकोतः. L — काठिङ्गः. L — कुहनः.

L — क्षारपयोभू. m Vi ch 3.19 — गूढपद् m L, गूढपादः.

MBh 7.5407, गूढाद्वि m L — चोदरः L, चन्दिर — चिकुरः

L, चिक्क इ — जलशुद्धः L -- तामसः L

— ताक्ष्यः L — दंष्ट्रिकद्रिन् m Hariv 12496 — दलतीरञ्जु

f A 4.2.2, 7.104.1, 19.47.8 — दीर्घजिह्वः L — दीर्घपृष्ठः

L — दम्भू f W, दम्भू Un 1.93, Sch — द्विजाति m L

— द्विरसनः L — ध्वजिन् mfn (only L) — नाकुसग्रन्

m W — निशाचरः — पुलिरिकः L — पृदाकु m S, MS, AV, Sch

(also पृदाक्) — प्रचालकः Susr, प्रचलाकिन् m L

— प्रवलाकिन् m L — फुल्लकः L — लताजिह्वः, लतारसनः

L — लेलिह mfn 173h, 22F — लोहितः L — वज्राङ्गः L —

वामः L — विपन्नः L — ज्ञानकः L — श्रुतिकटः

(only L) — सः (only L) — समकोलः L — सुरा L —

सुदरः Un 5.41, Sch — स्थूलास्यः L — हरि L — हरिभुजः

m L .

abode of snakes विषधरनिलयः an aquatic snake सती

नकडूटः EV 1.191.1 as one as a s. भुजङ्गदीर्घ mfn

be a bas et in which snakes are carried मोणः L

become a snake व्यालीभूत mfn 173h being a s. व्यालीभूत

mfn Bh , सर्पता Kathes belonging to (a country)

abounding in snakes आहिमत mfn Corr on Pan belonging to

s. आहेय mfn Pancat , औरग mfn Bh, Naich a blind

s. अन्धाहि m , अन्धाहिकः the cast off skin of a s. निर्मो-

चकम् mfn Car , निर्वृयनी L a class of snakes with 26

species दर्शिकरः usr 1.46, 5.4, as 7.165, Ashtān 6.36

combat of s. कौलीनम् L coming from a snake आहेय

mfn Pancat consisting of snakes पान्नाग m(ई)n Hariv ,

भुजंगमय m(ई)n L devoid of s. हतोरग mfn H

'earth snake' (a kind of snail or snail shell) भूनाग.

Resendrac ' energy of s. ' (. of Garuda) सर्पशक्ति

m L an excellent s. उरगराजः, उरगेन्द्रः 'his' the expanded

neck of a s. फुटः, फुटम्, फुटा, फट, फण L a

female s. सर्पिणी, भुजगी, उरगी

Prab , व्याघ्री, व्याघ्री, a female s. catcher व्याघ्री

Kasid : ' filled with snakes ' (N. of a river) अहीनती

Jan 6.3.120 a forest s. वनपन्नागः NBh formed like a s.

सर्परूपिन् in lav formed of snakes पान्नाग in (ई) n

Hariv , नाग mf (आ or ई) n 10b, etc freed from s.

हृतीश mf , निःसर्प mf Panc the goddess who

protects from the venom of s. विषहरा, विषहरी L a green

snake कुल्कः L having snakes and scorpions for hair

सर्पवृश्चिकरोम्बत् mf 2 a hooded snake हवीकरः ms 1.46,

5.4, as 7.165, Ashtāng 6.362 the hood of a s. फुटः, फुटम्,

फुटा mf, फट, फण inhabited by snakes व्यालवत्

mf 10a 'for noses : kind of large venomous s.' कुम्भीनासः

5.5.14.1 'hole over' a s. बिलंगमः mf a kind of

a large s. राजगृहि m L a kind of harmless s. शुक्रपोत्रः

L a kind of large s. गोनसः (Pan 5.4.11⁸, Vas) Susr 5.

4.33 , वोइः L a kind of nonpoisonous s. दिव्यकालिनो L

a kind of red ringed s. रक्तमण्डलः Susr a kind of अङ्गुलराजि

m Susr , अरुषः L , अश्वलाता L , (not venomous)

अहिपताकः Susr , उदण्डपाल m L , उदानः L उपतृष्यः

AV 5.13.5 , ऋजुसर्पः Susr , राणीपदः Susr , कदमकः

Susr , कलुषः Susr , कषायः Susr 2.25.1, कसणीरः

कसणीलः AV 10.1.5, (personified) TS 1.5.4.1, किक्किसादः

Susr, कुकुटमः, कुकुटाहि

m L, कुकुटोरगः Hor,

कृष्णोदरः Susr, कोकिलः 3-1, कोकुटिकन्दलः L,

गलगोडी

गलगोडिका, par 6.2, गलगोली Susr, गिरिसर्पः

Susr 5.4.32, गोनासः L, चित्रकः Susr 5.4.33, चित्रमण्डलः

Susr 5.4.33, चित्रा L, चित्राङ्गः L, ताम्बूलिकासर्पः

Attace 1.8, तिलितः L, त्रिषंधि m, हम्फू m

n 1.1, ch 1.1. हम्फू), द्विमुखः L, धर्मणः

L, धार्तराष्ट्रः L, धोडः L, धोर, नागभिद्

L v.1. नागभृत्?, नागभृत् L, नागभोगः

R 7.74.1, परञ्चन्, परञ्चत् m Kanchan, Sch, पारञ्चतः

susr, पालिभिरः Susr, पिङ्गलः Susr, पीतगङ्गातः

car, जलाहकः Susr, भाण्डपुष्पः L, भुजंग भोजिन्

m L, भुक्कुटीमुखः Susr, माण्डलः L, माडु m L,

माकुलि m Susr, मातुलः L, मातुलाहि

m L, मिलिन्दकः Susr, राजिमत् m Susr, राजिलः

Kach, Kethas, Susr, राजीमत् mEn Cat, लोहिताक्षः

Susr, लोहिताक्षः L, विषणि m L, वृद्धगोवसाः Susr,

वेणुपत्तकः susr, वैकरञ्जः Susr, शङ्खपातः

Susr, शरावकुदे: Susr, शूकपत्त: Susr, शेवृध:

(also शेवृधाक), धेतकपोत: Susr, धेतमण्डल:

Susr, धेतहनु m Susr, धेतोदर: Susr, षडग:

(2), संरुध् f, (of which there are 0 varieties)

सर्पजाति f L, सर्पभुज् m L, सर्पशफरी L.

सर्पपक: Susr, सुषीम: L, सिग्धराजि —

Tajn, Sch, हलाहल: only L, हस्ताभरणम् Susr,

a kind of speckled s. सुचित्रक: L a kind of spotted s.

पुष्पाभिकीर्ण: f Susr a kind of venomless s. शकलज्योतिस्

m L ~~xxxx~~ a kind of venomous s. कसना usr the king

of snakes भुजंगेन्द्रः R, उरगराजः, उरगेन्द्रः 'is

a large snake उरगराजः, उरगेन्द्रः 'is, सर्पभुज

m L, शीरः Pancat, शीवन् m Un L.113, Sch, शीनः

L, शीलः L, पारिन्द्रः L ' likes by snakes ' (which

are supposed to feed upon air) अहिकान्तः L little

snake सर्पिका R ' lord of snakes ' (Patanjali) अहिन्द्रः

not acting like a snake अब्यालचेष्टित mfn R not pois-

ONOMS S. अन्धाहि m, अन्धाहिकः one professing to cure the

bites of snakes विषवेद्यः Malay one who catches s.

कौशिकः L one who cures the bites of s. विषमन्त्रः

L one who lives like a snake (nly on air) आहिव्रतिन्

mfn 'one (who plays) with a nax s.'s mouth 'आहितुण्डि-
कः

pancat, 'udr one who pretends to charm s. विषमन्त्रः

L on s. अधिनागम् 'sis a particular species of snake

माण्डलिन् m 13h, Var, 'usr a red s. कोहितहि m

VS relating to a s. भौजंग mf (ई) n Var , औरग

m n . h, fish relating o snakes सार्प m n

a remedy against leprosy for the preparation of which a snake

is used नागवधरसः Wpr resembling a s. सर्पभि

mfn L showing the colour and shape of a s. अहिमाय

mfn W the slough of a s. जहकः a small black s.

हाताहलधरः L a s. catcher आहितुण्डिकः Pancat, Tudr,

जीवकः L, अहितुण्डिकः L, आहितुण्डिक, चक्राटः

, चक्रचर a s. charmer सर्पविद् m, सर्पधारकः

, विषमन्त्रः L, जाडुलिकः L, s h, जाडुलिकः Hear

1.517, Kasilah 46.17, जाडुलि, जाडुलि m L, चक्राटः

L, चक्रचर ' s. eater ' (a peacock) सर्पभुज् m L,

(a peacock) सर्पाशनः L, (a peacock) नागाशनः

Nav, (a peacock) पवनाशनसः L, पवनाशिन् m MarkD 'xxx

~~सर्पबन्धः~~ ' s. fetter ' (an artifice, sub^eterfuge)

सर्पबन्धः 106h ' s. toe ' (a peacock) सर्पद्विब्

[s. gem (s. stone, a kind of Carbundule [said to be found in a s's head and to have the power of expelling poison) सर्पमणि m W.
m Subh, ' s. headed ' (a kind of fish) सर्पशीर्षिन् ,

सर्पशीर्षिन् m Anast, (W. of a partic position of the

~~सर्पशीर्षिन्~~ bones) सर्पशिरस् m (Soil हस्ता Cat ' s. kill-

er ' (an ichneumon) सर्पहन् m L ' s. king सर्पराजः

Gobh, Mariv, etc , सर्पपति m Mariv ' s.'s mouth ' (a

kind of space) उरगास्यम् 'as ' s. ornamented ' (

of 'iva) उरगभूषणम् L a s. queen सर्पराज्ञी Br a

s. sacrifice सर्पयागः WhP , (performed by Jananajaya)

सर्पसत्तम् With the s. stone सर्पमणि m a s.

that has been s both ends स्वजः Gay ' s. umbrella'

(a mushroom) सर्पच्छत्रम् , सर्पच्छत्रकम् Car (a s.)

which has recently cast its skin विमुक्त m n Wh s.

740 ' supported by s. ' (the earth) सर्पमृता L to

a s. सर्पसात् ind a two headed s. अहीरगणि f

Hear, अहीरणि , अहीरणि m L an unvenomous water-s.

दुन्दुभः water s. अधिकः L a white s. श्वेतसर्पः

without snakes अभुजंगवत् mfn Kāvya 2.322 a young fe-

male s. भुजंगकन्या Kricch .

to be like a snake व्यालीय Nom व्यालीयति Vāst

Introd to resemble a s. सर्पयि Nom सर्पयते Śrin̄car .

snake-bite n देशः W .

a charm for curing snake-bites विषमन्त्रम् a real

~~snake-bite~~ snake-bite सर्पितम् Susr .

snake-science सर्पविद्या Sbr, Sankhōr, सर्पवेदः

GopBr .

snaky adj पाण्डग f(ई) Hariv , नाग

f(आ or ई) MBh, etc .

to snap at जम् or जम्भ (cl 1 जभते or

जम्भते Itatup 10.28) (gen) RV 10.86.4 to . at for

devouring अभिसंधा (acc) RV 10.87.3, AV, SBr, Kath .

a snap with the fingers अच्छटाशब्दः, अच्छटासंघातः

hivyaṁ the sound of a s. अच्छटाशब्दः, अच्छटासंघातः

hivyaṁ .

' snapper ' (a kind o animal destructive to grain)

अभ्यः AV 6.50.2, .

snapping at जब्ध

Pan 7.1.61, Sch, (imply-

ing blow) जङ्गभ्यमान (TS 2.5.2.4, Vyayan, 101a, Sch)

जङ्गमान (Kaus 114) जङ्गभत् (Sankh'r 4.20 .1) Pan

B.1.24

snapping n मोटनम् Wricch, Sukas, परिमोटनम्

VarBrS .

snapping the fingers अङ्गुलिमोटनम्, अङ्गुलीमोटनम्,

अङ्गुलिस्फोटनम्, अङ्गुलीस्फोटनम् s. of fingers मुचुरी

मुचुरी L , s. the fingers पुच्छरि n, पुच्छरी

L s. the fingers पाणिचापयम् Vajñ, पाणिचापलम् Gaut 3.

the fingers as a sign अङ्गुलिसन्देशः, अङ्गुलीसन्देशः the thumb and

and forefinger छोटिका Ratnar 3. $\frac{9}{10}$, Kathās 65.211, Bhpr

5.28.111, Tantras .

snappish fellow श्वनरः M .

snire n पाशः (once पाशम् ifc 3A) 3 .

etc , पाशबन्धः Hit , पाशबन्धनम् 3bP , पाशकः — जातम्

Yaj 3.119, Wh 3.25, R 5, Shartr, etc, जातबन्ध nIn (and

2.2 — आवेष्टकः Comm on KātyGr 6.5.19 — कूटयन्त्रम् L—

उन्माथः Wh— चरि Paris 1.353 — निधा IV

— परिपद् f R — ब्रूष्कः Kāth— मुक्षीजा IV 1.125.

2 — मृच f R — वागुरा Wh, Kāv, etc — ब्रूष्कः .

bearer of sn res निधनपति n carrying iron s.

(as demons) अयोजात n n AV 19.66 caught fast in a

snare दृढबन्धनबद्ध mfn ^{ng} having in a s. पाशबन्धन

mfn Kathās having a s. laid upon अवपाशित mfn 3.59.18

7.6.59 having iron snares (as demons) अयोजाल mfn

AV 19.66 Indra's snare इन्द्रवीरुध् f PārGr a kind of s.

catching fish मत्स्यधानी L laying snares पाशिन

mfn possessor of s. निधनपति m IV relating to a snare

कौटिक mfn (gāṇa कुमुदादि) W a s. or catching

deer पातिली (only L) , नाहः L a s. formed of

creator उतापाशः Kāṭhāṇ the s. of adversity व्यसनवागुरा

R a s. of illusion मोहकलिलम् Bhag the s. of Anara वीरुध

f (once in h m) FarGr a s. of wicher work for catching

fish पूवः L the s. of (wordly) illusion मोहपाशः

HW the s. of Yama यमपाशः

HW Varuna's s. वरुणपाशः

TS, Br .

to extend a snare वितन् वितनोति, वितनुते

U, etc to la (a s.) नियुज् caus नियोजयति Hit to

set (a s.) नियुज् caus नियोजयति Hit .

snared adj पाशित as, 1s — पाशबद्ध —

अवपाशित R 3.59.18 & 7.6.59 — वीट W .

one who snares animals पाशिकः Var .

livelihood obtained by snaring animals

वागुरावृत्ति

mfn .

a net for snaring a game

मृगबन्धिनी

L one who lives

by s. animals

वागुरावृत्ति

mfn in 10.32 .

snarl vb रिफ् c1 6 (Dhātup 28.23) रिफति

snarling like a dog on trifling occasions श्वानवैखरी

snarlingly आघर्षम् in alatīm .

a religious student about to become a Gnata a म्नास्यत्

m In 2.2h5 .

snatch vb संगृह् (संग्रभ्) संगृह्णाति, संगृह्णीते

(Ved generally संगृह्णाति, संगृह्णीते) 3h, etc,

संगृभाय संगृभायति PV - पर्यादा पर्यादते 3h .

to snatch away आच्छिद् आच्छिनति 3h, etc ,

समाच्छिद् R , अपह् , विप्रलुप् विप्रलुम्पति 3h, 13h,

निर्मुष् निर्मुष्णाति Vait , अभ्यादा A (rarely 2 Variv) 3h 1.

3553 12.10929 1 .4.85 , निर्यत् caus निर्यातयति 3h,

Variv, Var , विमथ् (or विमन्थ्) विमथति, विमथते,

विमथति, विमथ्नीते ES, SBr to s. up श्रवस्य Nom

श्रवस्यति RV 2.13.13 .

snatched up संवृत्त .

snatching up संवर्गम् ind V .

the act of snatching for one's self संवर्जितम्

Sansk s. up संवर्जितः TS, Kath .

sneak vb निरुह्य निरुपति (m c also ā) VS, etc .

to sneak about परिव्रज्य परिव्रजति S, TS to s.

along व्रज्य cl 1 (Dhātup 7.7) व्रजति VS to s.

away निरुह्य निरुपति TS .

sneaking n संसर्पणम् Kād .

sarcastic sneer आमर्षहासः Ph .

sneering a f सलील f(आ) P — सोपहार Sab.

sneeze v० दु cl 2 क्षौति (aat) .

to try to sneeze दु des d क्षुषाते aimBr.

sneeze L दुत् - Mark 35.24 - हन्नि - L .

'causing a sneeze' दुताभिजननः L , (a mustard)

दुज्जनिक्का Npr , दुल्करी L .

sneezed upon अवक्षुत in 4.21 & 5.125, 1b 1.

4367 , दुत 13.157, = अवक्षुत .

one who has sneezed

क्षुत

mfn MBh 12.7584 ,क्षुतवत् mfn Caurap .sneezing a j छिक्कनम् , छिक्किक , छिक्का L,

छिक्का .

sneezing n दैवः

AV 1.8.5, दैवयु

m

(Pan 3.3.4, Hās) Ap 2.3.2, Musr — द्युत्

Vān 35.24,

द्युत्सम् (also द्युत्, द्युता

L) Vān 1.196, Musr,

द्युते f Vor 9.53, प्रतिद्युत्सम् — विद्वान् L

— नवः Car — हञ्जि m L = द्युत् — प्राणन्तो

L .

any substance used to excite sneezing

मर्शः

Bhr

ill omened s. परिद्वेषःAV one of the five strenutatoriesor drugs producing s. अवपीडः

Sanskrit Sār, Bhr (any

thing) which causes s. ^{क्षवकुत्} छिक्काकारक m bhpr causing s.

छिक्काकारक min Car 1.2, Sch , छिक्कनी f Bhpr, छिक्किका

Bhpr 5.3.304 .

sniff vb विघ्रा विजिघ्राति WarBr .

a female snipe

कुआ

L a kind of s.

कुआ

m 19.73, TāṇḍyaBr 13, Dhāt , कुआ:

73 24.22 & 11,

MaitrS, Āp .

snorevb

आरिप्

2 SāṅkhBr 17.19 :

snoring n अच्छिद्मन् ¹ Susr, अच्छिहन्

snort vb घुरघुराय Nom घुरघुरायते Car, Susr 1.28.11,

Mad 3.571, DhP 3.30.11 — निःश्वस् निश्वासिति ep. als o

निश्वासति Bbh, Maṣ, etc, विनिश्वासस् विनिश्वासितः, Bhatt,

(said of an elephant) निःश्वस् निःश्वासिति R, (as an

-elephant) विनिश्वासस् विनिश्वासिति R, उच्छ्वस् उच्छ्वसिति

श्वास् cl 2 (chatup 21.61) श्वासिति (red and en.

also श्वासति, श्वासते) Pr, etc — (as a horse) पुय्

cl 1 प्रोथति, प्रोथते Pr, āsv' r, (as a horse) प्रपुय्

प्रप्रोथति Pr, TS — अवस्फूर्ज् Pr 6.774 (ed. Bomb) Susr,

विस्फूर्ज् विस्फूर्जयति WBh — लहलहाय लहलहायते nonat

Pāncad .

to short aloud पुय्

Intens Pr 1.10.1 .

snorting adi श्वासनवत् Say, श्वसीतत् RV 1.1.10.

10 (Say), श्वासनवत् , श्वारिन् IsvGr .

to breathe with a snorting sound against प्रतिश्वस्

(only pr प्रतिश्वसत्) RV :

snoring n प्रप्रोथः MaitrS, प्रोथयः RV —

घुरिका Gal, घोदितम् L — (the act of) श्वसयः

RV, Dr, श्वासः R, Kathās, Sh — सूकारः May,

Kathās, सूकृतम् Sis .

enortine (only 7) द्वाधसत् aitr .

~~snot~~

~~Na, ch~~

Snot नासोथम् Cal

खेटः

L .

snout n तुष्टि m n K — वक्त्रम् snout, etc.

armed with a snout पोत्रायुधः L furnished with a s.

तुष्टिक mfn 1.6.5 ! having a s. that is divided at

the end (a hog) घोणन्तमेदनः L having the s. erected

(as a boar उद्घोण mfn Kād the projecting s. of a cow

गोत्रसा usr 1.10.12 the sound s. (for hog etc)

पोत्रमण्डलम् it the s. of a hog प्रोथः, प्रोथम् (s

अर्धचिदि) the s. (of a hog etc) तुष्टम्

Tār 10, etc the s. of a hog चणालम् 1.1.1 th

s. o. an animal मुखम् (मुखः) अधीचीदि ifc

आ, ई) Gr, n, th, etc ' s. orb ' (the round snout / of a

hog etc) पोत्रमण्डलम् Rit ' using his s. for a plough ' .

(a boar, hog) मुखलाङ्गुलः Hariv .

' snorted ' (a wild boar) पोत्रिन् m cor .

' large snouted ' (a hog) घोणिन् m L long s.

दीर्घतुण्ड I(ई, आ) 192649 , तुङ्गमुखः L

तुङ्गः .

snow n तुषारः, तुषारः m sg & pl -ish, etc, तुहिणम्

(Siddh. nay. ms 41) Lāncat 2.18, Titus, Kathā, Rājā, rab,

तौषारम् — प्रालेयम् (?) Mesh, ar, Rājat, etc —

हिम् only in instr हिमाः 10.7.12. 66. 0. हिगम्

haivār, etc — इन्द्राग्निधूमः L — कालिका L — मस्मतूलम् L —

मलिम्लुचः L — मिहिका BhP .

the abode of snow हिमालय bearing s. (on its head,

said of the Himalaya) हिमधर mfn R caused by s.

हिम mfn Ragh changed into s. हिमित mfn Haish

a collection of s. हिमानी

Rājat, Pārsvan, etc covered

with s. हैम mfn sh, हैमवत mf(इ)n m, हिम्य

mfn Pān 5.2.120, Vārtt, Sch; हिमाविल mf(आ)n HParis deep

s. हिमसंहति f L, हिमसङ्घातः Rājat falling of s.

प्रालेयवर्षः Venis fall of s. हेमवृष्टि f Pariv, हिमपातः

itus, Vārṇṣ, Jāncat, हिमाहति f thas having s.

हिमवत् mfn A, R, सहिम mfn Rājat, Kathās a heap

of s. कारः keeping off s. हिमघ्न mfn R laden with

s. हिमगर्भ mfn Sak like s. हिमाभि mfn W a mass

of s. हिमानी Rajat, Pārsvan, etc a mountain covered

with s. कारः L produced by s. हैम mfn wash (lit)

'raining of s. प्रात्येयवर्षः Venis sprung from s. तौषार

mfn suor 1.45.1 ' s. mountain श्वेतं (with पर्वतः)

ser , श्वेतशैलः Hariv, Kathās , (the Himālaya) हिमशि-

स्वरिन् m Vcar, हिमशैलः car हिमागः L, हिमाचलः

Gis, Kathās, Pārsvan, etc, हिमाचलेन्द्रः Kathās , (the Himālaya)

हिमभूभृत् m Pārsvan , (the Himālaya) तुषारगिरि m

h 1.836, तुषारशिखरिन् m Hcar, Rajat , तुषारशैलः car

13 , (Himavat) प्रात्तेयशैलः Kathās, प्रात्तेयभूधरः ,

प्रात्तेयाद्वि to as a s. shower हिमस्फुटि f Pass .

to change into snow हिमीकृ हिमीकरोति is to

resemble s. हिमाय from हिमायते kar .

snow-clad adj हिमवत्

AV, R . .

white as a snow-drift हिमानी विशद

snow-fall n तुषारपतनम् R, तुषारवर्षः Pajat,

तुषारवृत्ति f Kum 1.5 .

causing snow-fall तुषारवर्षिन् each 11.84 .

mixed with snow-flakes (a wind) हिमकणिन् mfn Tav .

snowy adj हिमवत् , हैमवत f(इ) ,

हिम्य Jan 5.2.190, Hartt, Sch, तौषार Sub 1.15.1

1 .

a snowy day हिमदुर्दिनम् L s. mountain हिमदमाधरः

ar3r6 , हिमवत् m RV, A, हिमवद्विरे m the s. mounta-

ins शीताद्रे mFalar a s. ~~xxxxxx~~ summit हिमकूटम् ChP

s. weather पत्रहिमम् L .

snuff नस्तम् L .

taking snuff नस्तःकर्मन् n Car .

snuffing n उच्छिद्नम्

Snuff, उच्छिद्न .

snuffle vb अभिघ्रा अभिजिघ्रति .

to snuffle at घ्रा cl 1 or 3 जिघ्रति R, VarBrS

62.1, Hit .

snuffling at अनुजिघ्र mfn 8.8.8 .

snuffling at घ्राति 2 n 11.68 .

30 एवम् , एवया

ind 8.24.15, एव

ind , AV — एतद्

ind AV, VS, etc — इव

ind — तथा

ind etc — तद्वत्

ind Sanskr 5.9.3, etc, तद्वा

ind — यथायथा, तथातथा, एवैव — अदस्

ind — हिहि, ही, हीही

ind Hariv, Bhag .

after so long time यावत्ता क्षणेन तावत्ता Rājāt 5.110

amounting to only s. much (as a speech) पूर्णपात्रमय

mf(ई)n , Kathas becaus it is s. taught in the Veda

इतिश्रुतेः the being s. तयात्वम् Chāhāp, 9ah,

7.⁸/₉ , Sarvad, तयाभावः TPrāt, Ach the being s. great

एतावत्त्वम् Pān 2.4.15, hF, e c the being s. much

एतावत्त्वम् Pān 2.4.15, hF, etc be it s. एवम् अस्तु,

एवम् भवतु bought for s. much तावत्कि mfñ Pān 5.1.

23, तावत्क mfñ Pān by s. much यथायथा , तथातया,

एवैव containing s. many hundreds तावच्छत

(तावच्छत) mf (ई) n Mn 1.69, Bh 3.181.23, Hariv 511, 1120

for s. long तावत्कालम् inf Kaus 141, Bh 3, Mit having s.

great efficacy तावद्दीर्यवत् mfn SBr 1.2.3.7 having s.

many aodes एतावदावास mfn ain'n having s. many

qualities तावद्गुण mfn Mn 1.20 having s. said एवम्

उक्त्वा he who know s. य एवं वेद how s.? किमेवम्

if this be s. यद्येवम् in s. many parts ततिथ्या ind

At 1.3 it is s. अस्येवम् just s. एवस्या ind

AV 8.24.15 just s. much तावत्तात्

aitr? the necessity

o being s. तथाभवितव्यता

Kad 4.139 only s. large इयत्

mfn only s. much इयत्

mfn s. also तद् ind

11.15 , तथा ind in, etc , s. as एवम् यथा,

यथाएवम्

s. b it

तथा

ind (particle of assent,

agreement or promise generally followed by इति) AV 3.4.5,

aitr, etc ,

वाढम्

ind

aitr, etc ,

ओम्

ind

VA, SBr, Ghp, etc , स्वस्ति

ind

परम्

ind

Divrav s.

complete एवंसमृद्ध

mfn SBr 5

s. facing

(turning the

face in the same direction) तयामुख

mfn Gobh 4.2.5 s.

far एतावत्

mfn RV, AV, ŚBr, MBh, etc ,

एतावत्

ind

RV 7.57.3, ŚBr, MBh, etc , तावत् mf(अती)n (Pan 5.2.29,

6.3.91) RV, etc , तावत् ind RV, AV, etc (तावत्-तावत्

ŚBr 1.8.1.6) , तावति loc ind ŚBr 8.6.2.8 ,

एतद्वधि

ind , s. far as यात्

ind RV, AV s. for

med एतादृक्, एतादृश्, एतादृश mf(ई)n RV 8.102.19, 1 .27.21 ,

ŚBr, etc s. great एतावत् mfn RV, AV, ŚBr, MBh, etc ,

एतावन्मात्र

mfn ŚBr, MBh s. greatly

तावत्

ind RV, AV,

etc (यावत् , तावत्

Var 1.2.1.6) s. great तावत्

mf अतो)n (Pan 5.2.39, 6.3.91) RV, etc s. indeed it was

इति-ह- आस s. it shall be तथा ind / particle of

assent, agreement of promise, generally followed by इति)

1.2.4.5, Var, titir, etc s. large इयत् nfn , इवत्

mf RV , तावत् mf अतो)n (Pan 5.2.39, 6.3.91) RV, etc,

तावद्वयस्य nfn Pan 5.2.37, Artt 1 s. long इयच्चिरम्

ind Athas , तावत् mf अतो)n (Pan 5.2.39, 6.3.91)

RV, etc , तावत् ind RV 10.88.17, Var 1, etc , तावति

loc ind 2.4 , तावद्वयस्य mfn Pan 5.2.37, Wrtt 1 , ताव-

ज्योक् ind 11.5.1.2 the s. manieth एतावतिय

mf (ई) n rahy, ch (v.1. एतावतिम) s. maniest ततिय

mf (ई) n Sar 1.8.1.5 the . manieth तावतिय mfn (Pan

1.2.53 & 7) atyr 3.1.9 s. many तति nom acc pl

(Pan 1.1.23ff) AV 12.2 s. maniest कतिपयथ mfn Kath,

Pan 1.2.51 , कतितिय mfn (with following चिद् or -य)

Balar s. many एतावत् mfn RV, AV, Sar, Kath, etc , तावत्

mf (अती) n (Pan 5.39, 6.2.91) RV, etc s. many fold एतावद्ध्य

ind 1.6 s. many threads तावसूत्रम् ss Vajñ s. many times

तावत्कुलः

ind (Pan 1.1.23, Vas) SBr 9.1.41, In

5.38 , एतावच्छः ind VaitS 1.9.8 s. many years old

तावद्वर्षे

mfn Lāty 9.12.12 s. many Yojanas long योजनिक

mfn (life after a numeral) , योजनिक

mfn (life f इका) s. much इयत् mfn , एतावत्

mfn RV, AV, SBr, MCh, etc , एतावत् ind RV 7.57.3, SBr. Hit,

etc , तावत् mfn(अती)n (Pan 5.2.39, 6.3.91) RV, etc ,

तावत्

ind RV, AV, etc (तावत्-तावत्

SBr 1.8.

1.6) , तावन्तम् Divyāv 1.5, 22.50 ' s. much as : (in

alg applied to the first unk nown quantity) यावत् तावत्

s. much that तथा तथा - यथा VP ' s. much the more

अथ, अथा ind ved , अथ किमु ind s. now तु ind

NV, A, Br, p s. often एतावच्छः ind VaitrS 1.9.8 ' s.

reported ' (pretendedly) किल ind VaitrS, Yād s. said

किल ind VaitrS, Kīd , इत्युक्तम् s. small इयत्तक

mf (इका) n RV 1.1.1.11. 15 s. that येन ind , यथा

ind RV, etc , इद् RV, etc s. truly यथातथा, यथा

तेन सत्येन this is s. रावम् एतैतत् north s. much तावत्कि

mfn Pan 5.1.23, तावत्क mfn Pan .

soak vb परिषिच् caus परिषेचयति परिषेचयति

'usr — सिच् cl 6 (ātup 28.140) सिञ्चति सिञ्चते

(once in 10.96.1, सेचते) Apr — उपक्लिद्
~~उपक्लिद्~~

caus उपक्लेदयति Car — परिभू caus परिभावयति

परिभावयते 'usr, 'āria3 — भू caus भावयति

rarely भावयते Kauś, Susr .

to soak in स्ना caus स्नापयति स्नपयति

(loc) Bhpr .

soaked adj प्रगाढ Susr — प्रवित MBh,

Kāv, etc .

not soaked अपल्यूतनकृत Susr .

as far as soaked in यावत् मृतम् ind TS

having s. पीत (ife) in, MBh s. in भावित Susr,

garnet s. in blood रुधिरप्लावित Pāncat, लोहितार्द्र

s. with परिपीत (comp) susr well s. स्ववर्णिन Car

सुभाविता susr.

soap n स्तोमक्षारः L.

the soap berry वास्तिष्कमध्याः L the s. berry tree (the

fruits of which are used in washing) अरिष्टः Tājñ 1.12,

(the fruits of which are used in washing) अरिष्टक susr

अरिष्टः a s. tree सप्तला susr, Pāncar, Hcar.

soar vb उड़ी उड़यते उड़ियते Hit, Panchast, Wh, etc

— दी cl 4 दीयति दीयते Hit, SV — पत् cl 1

(Whastup 20.14) पतति (ep. also पतते) IV,

etc — पु cl 1 पूवते (rarely पूवति) Br, Wh,

Hariv — उपधाव् A RV 8.3.21 .

to soar aloft प्रोत्पत् प्रोत्पतति Whatt to s.

upwards उत्सृप उत्सर्पति A 6.134.2, Br, Ketyr, HP,

Brh, etc to s. upwards together समुत्सृप समुत्सर्पति Brh .

one who soars उड्डीयमान n/n Hit .

soaring adj उड्डीयमान . Hit .

soaring above उपरिग ~~xxx~~ shp s. upwards

उत्सर्पेन् 'ok 283.8 .

soaring n उड्डयनम् ~~उड्डयनम्~~ Pañcat-, उड्डयनम् Pañcat

उड्डयनम् ~~Wh~~ — नभोगाते f L — पक्षपातः Ratnav 2. .

soaring aloft उत्क्रमणम्.

sob vb विरुद् विरोदिते ~~Wh, BhP~~ , — हिक्

cl. 1 (Phatap 21.1) हिक्कते हिक्कते ~~Pat~~ , ~~VarBrS~~ , ~~Susr~~ .

sob n हिक्का Susr, R, Hariv .

sobbing n उद्दड़दिका Rad 2.9.15 — प्राणन्ती L —

कृष्टम् L .

sober adj निर्मद_४ — १३५, Rājā, Kathās — अनुन्मत्त,

अनुन्मदित AV 6.111.1-4 — आशिव, अक्षीव

L.

grown sober विमद R, Pañcat .

o become sober स्वस्थीभू स्वस्थीभवति Prab .

sober -minded अदृष्टमनु म RV .

soberness n अनुन्मादः MaitrS .

sociable adj व्यावहारिक f(ई) क्ति .

any sociable companion वचनसहायः Pāncat a s. compan-

ion वाचासहायः P .

social adj सांगतिक — प्रतिभावत् .

anything which defiles a social circle पाङ्क्तिदोषः .

s. science संसर्गविद्या MBh ' s. state ' (P. of the first

three states in the life of an Ārya) श्रीणिस्थानम्

society n समाजः Āpāt, Bh, MBh, etc (personified

as daughter of Rajāpati) समीति f BhP — सभा,

(personified as a daughter of Rajāpati) सभा

— मण्डलम् (rarely मण्डलः f अधर्चादि and f इ

g गोशदि) Yājñ, MBh, Kāv, etc — संघः — साहचर्यम्

Nir, Kāv, etc — साहित्यम् Kām, Kap, Vāyūr, Sch — साह्यम्

L — सङ्गति f MBh, Kāv, etc सङ्गतिक् (ifc) Sarved

— गोष्ठी Bh, etc — पषट् f Bh, Vāyūr, etc = परिषद्

— संसर्ग (ifc f श्वा) Śrī, Prāt, MBh, etc — संगणिका

ivyaṁ — मेढा Pañcat — संवासः — उपगमः .

' defiling society ' (any person improper to associate

with) पङ्क्तिदूष mfn 10th, पङ्क्तिदूषक mfn Var. पङ्क्तिदूषण

mfn Apast female s. स्त्रीसंसर्गः fit for good s. सभोचित

mfn 4 kinds of s. पर्षद् f ivyaṁ 299.14, परिषद्

good s. सभा having good s. सुवर्ग mfn 10th human

s. नरसंसर्गः in s. सभामध्ये in Cān, in s. सभान्तरे

ind Subh , mixing with s. संसारिन् mfn 10th an ornament of s.

सभ्यतमः purifying s. पङ्क्तिपावन mfn 10th, etc relating

to s. गोष्ठिक mfn Pāncat 1.14 , सांगतिक mfn shy in

s. पर्षद्दीरु mfn Var s. बाने पट्टिदोष mfn a s. of

Brahmanas and Upanas (two kinds of Vedic texts) ब्राह्मणकल्पाः

m pl Pān 4.3.105 the s. of the good सत्संसर्गः W s. of XXXX

women स्त्रीमध्यम् Car , स्त्रीगंसादः T3 suitable for (good)

s. सभायोग्य mfn-rasam suitable to a good s. सध्य

mfn A, etc , सप्रथ mfn TBr (Sch) सध्य very worthy of

good s. सध्यतम mfn .

Socotorine aloe ७ ३१२८१ .

Socotorine Indica ७ ३१२८१ .

Socotorine perfoliate n ३१२८१ .

soda n ~~सोडा~~ सोडा-मल्ल L.

any salt of soda in a crystalline state सोडा- .

sofa n पर्यङ्कः Kaushīp, 'Tbh, Kav, etc also पल्यङ्कः

Pan 8.2.22, पर्यङ्किका Mad — तल्य (n L) A, TS 6, TBr et

(ifc f आ) Pāṇat 2.166 — शय्या (ifc f आ) ShaṅvBr. etc

sitting on a sofa पर्यङ्कस्थ mfn IV .

soft adj I चर्मक f(आ) R, Kricch, Suśr,

Śak, etc — मृदु f(उ or यी) VS, etc — मृदुक्

SaddhP — मृदुक् Kāv, BhP, Kuval — शृणु f(आ)

AV, etc — स्निग्ध MBh, Kāv, etc — प्रसृण Kāv,

Kathās, etc पेल्व f(आ) Kālid, Kathās, ~~+++~~ पेल्व

f(आ) (g सिद्धादि) Kālid — मेदर L — ललित

Kāv, Kathās, Rājat, etc — शिथिर f(ओ) RV, AV,

Br अदि f(आ) (as sound) लघु f(यी or उ)

Kathās, Bhp — कौमार $f(\frac{c}{2})$ \overline{w}_\wedge (as a tone) कौ

$f(\frac{c}{2})$ R, Bhp, Vikr, etc — श्रीवा Hariv — (as the

voice, gain, etc) नीरच $f(\frac{c}{2})$ MBh — सोम

$f(\frac{c}{2})$ Kālid, Vās — विम Bhp 4.3.10 & 9.11.5 देवम

$f(\frac{c}{2})$ Mālatīm 3.4 — जवगीतसम Pañc धीर f

(अ) L — स्यशिवत् MBh, Kum — शत (शने) 1

only in instr) .

II अपृष्ट L — अरुक्ष MaitrS, अरुक्षित

RV 4.11.1 — अरुक्ष्ण AV 8.2.16 — अरुक्ष्ण TUp, etc,

(अरुक्ष्ण) — आम f(आ) Bhp 3.31.27/निष्पुण

Divyāv — पक्ष्मल f(आ) Kād, Bālar — आलेय L —

मराळ L — (as food, wind odour) विशद MBh,

Suśr — शिथिल f(आ) Pañcat — सोमाळ L

— स्तेमित MBh, Kāv, etc स्थान L — स्थोन f

(आ) RV, TS, Br, GrŚrS.

not soft अमृष्ट L , (to the sight smell

etc) रुक्ष f(आ) MBh, Kāv, etc the becoming

s. मृदुभावः Nir , विक्रिते f Car , अन्दिन्

RV 1.54.4.5 having a s. gait मृदुगात्रिन् MBh, MärKP

Having a s. ~~hand~~ hand सुखहस्त R having a s.

inner nature अद्भुत RV 2.33.5, 3.54.10, 8.48.10

'having a s. lusture' (the moon) मन्दकान्ति m W

having a s. name सौम्यनामन् f(स्त्री) Mn 3.10 having

a s. tongue मृदुजिह्वा Dharmas 841 having a s.

voice मसृणवाणी Gīt a having s. limbs (one of the 80

marks of a Buddha) मृदुगात्रता Dharmas 'having s. hair'

(a hare) मृदुरोमकः , मृदुरोमन् (A) m मृदुरोमवत्

(L) m having s. hair (one of the 80 minor marks of a

Buddha) अपरुषकेशता Dharmas 84 , स्निग्धकेशता Dharmas

84 having s. nails (one of 80 ~~xx~~ minor marks of a Buddha

स्निग्धनखता Dharmas 84 having the s. sound calle

ed Ghosha घोषिन् RPrāt having very s. and deli-

cate skin सुवमारतपुत्वच् NW made s. शिथिलित Kāv

made s. by tanning (leather) लता RV resting on

a s. couch स्थोनशी RV s. and inarticulate tone (as

humming, buzzing) कलः L s. as wool उर्णामृदु

TBr, उर्णामृदम् ĀpŚr 's. bone' (acrtilage) तरुणास्थि,

तरुणाम् Suśr the s. from a pa वंकार s. heart-

ed विक्रिन्नहृदय IW 's. iron' (lead) मृदुकाष्णायसम्

(A) मृदुकृष्णायसम् (L) L 's. leafed' (a rush, reed) मृदुपत्रः

L s. mud पट्टकर्वटः L the s. ~~flax~~ palate ओलेजिह्वा,

ओलेजिह्विका L , राजि f L , शूना L 's.-spo-

ken' मसृणवाणी Gīt s. through affection प्रणयपेशल

R s. to the touch मृदुस्पर्श f(३१) MBh, Kāv, etc

~~xxxxxxx~~ सान्द्रस्पर्श Mālav, ~~xxxx~~ विष्टविशद MBh,

Susr a s. touch स्थोनम् RV, AV, Lāṭy some what s.

मृदुजातीय Pāṇ 6.1.217, Sch, APrāt, Sch a species

of s. grass उत्पः RV 10.142.3, AV 7.66.1, KātyŚr,

MBh, Śis, etc very s. सुकोमल Kāv, Pañcat,

Śukas , सुस्निग्ध f(आ) VarBrS, Pañcar , म्रदिष्ठ

Pāṇ 6.4.161, Sch , ~~म्रदिष्ठ~~ प्रास्निग्ध Ragh , सुस्निग्ध f

(आ) MBh , सुस्पृष्टी BhP to become s. मृदू श्रू

मृदू श्रवांती ŚāringP , ~~मृदू अस्~~ मृदू अस्

मृदू ^{अस्ति} ~~अस्ति~~ Pāṇ 7.4.26, Sch to be s. मृदू अस्

मृदू अस्ति Pāṇ 7.4.26, Sch to become s.

व्रद् व्रदते RV 2.24.3 to make s. मृद्वी

माद्वी कशति MBh ,

विमद् RV 6.53.3.

softened a dj

मसृणित

Uttarar—(by cooking)

विकृन्

L—(said of a dog's tail)

स्वेदित

Hit

— द्रवित L.

